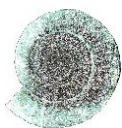

Siikalatva, Siikajoki, Haapavesi, Raahe 2022-2023

**Leuvannevan tuulivoima- ja
aurinkovoimalahankkeen arkeologinen
inventointi**

Jaana Itäpalo ja Hans-Peter Schulz 8.12.2023

***KESKI-POHJANMAAN ARKEOLOGIA*PALVELU**

Tiivistelmä

Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu suoritti arkeologisen inventoinnin Siikalatvalla, Siikajoella, Haapavedellä ja Raahessa Leuvannevan tuulivoimapuiston ja aurinkovoimalahankkeen suunnittelualueella ja hankkeeseen liittyvillä sähkönsiirtoreiteillä. Leuvannevan hankealue sijaitsee Siikalatvan kunnan länsiosassa, sen pinta-ala on n. 6100 hehtaaria, ja sille on suunnitelmissa sijoittaa enintään 41 voimalaa. Aurinkovoimalaa suunnitellaan n. 120-600 hehtaarin alueelle, joka on nykyisiä tai entisiä turvesoita. Sähköverkkoon liityntä-vaihtoehdot ovat SVE1 luoteeseen Raahen Lumijärven sähköasemalle ja SVE2a sekä SVE2b etelään suunnitellulle Haapaveden Pihlinevan 400 kV-sähköasemalle. SVE 1 kulkee n. 21 km, SVE2a n. 16,6 km ja SVE2b n. 17,2 km hankealueen ulkopuolella. Maastoinventoinnin suorittivat FM Jaana Itäpalo ja MA/FM Hans-Peter Schulz 8.9.-11.9., 15.9.-17.9.2022 ja 8.8.-12.8.2023. Työn tilaajat ovat VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy ja Afry Finland Oy.

Vuoden 2022 maastoinventoinnin jälkeen hankealue on supistunut ja sähkönsiirtoreitit osin muuttuneet. Vuonna 2022 inventoitiin 15 kohdetta, jotka eivät sijoitu lopulliselle hankealueelle, tie- ja kaapelireiteille tai ulkoisille sähkönsiirtoreiteille, joten niitä kohteita ei käsitellä tässä raportissa.

Tuulivoimapuiston suunnittelualueelta tunnettiin ennen inventointia ajoittamattomia rakkakuoppia *Lahnasmäeltä* (Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tunnus 617010042) ja *Tervaskankaan 1* tervanvalmistuspaikka (1000035536). Hankealueen ulkopuolelta etelään suuntautuvien sähkönsiirtoreittien läheisyydestä tunnettiin kivikautinen irtolöytöpaikka *Tervaskangas 2* (1000046823) ja *Lippirämeen* (1000035584) sekä *Rahkovuoren* (1000047313) tervanvalmistuspaikat, luoteeseen suuntautuvaa reittiä lähinnä sijaitseva kohde on kivikautinen löytöpaikka *Kuorilehto 2* (1000010213) n. 150 m johtoreitistä.

Inventoinnissa huomioitiin 34 arkeologista kohdetta. Tuulivoimapuiston suunnittelualueelta havaittiin 28 uutta arkeologista kohdetta, joista kohde 8. *Haapakämpä 2* on metsäkämpän paikka, 11. *Leuvanjärvi* kalastuspaikka, 19. *Harjuinaho* rajamerkki, 20. *Harjuinaho 2* merkkipuu, kohteet 6. *Haapala itä* ja 22. *Huhankangas* ovat puuhiilen valmistuspaikkoja ja muut 22 ovat tervanvalmistuspaikkoja. Edellisten lisäksi huomioitiin kaksi lähihistoriaan ajoittuvaa kämpän paikkaa, joita ei ikänsä perusteella katsottu arkeologisiksi kohteiksi.

Suunnittelualueen ulkoisilta sähkönsiirtoreiteiltä huomioitiin 6 kohdetta, joista 4 on tervanvalmistuspaikkoja ja 2 on kivikautisia irtolöytöpaikkoja. Kohde 34 sijaitsee hankealueen eteläpuolella kulkevan tielinjauksen tuntumassa.

Inventoinnin pohjana olleen layoutin ja ulkoisten sähkönsiirtoreittien toteuttamisella suunnitellusti voi olla vaikutusta kohteisiin:

12. Leuvankangas; etäisyys tie- ja maakaapelilinjauksiin n. 10 m.
13. Kiikkukangas, etäisyys tie- ja maakaapelilinjauksiin n. 40-50 m.
16. Multakaarrot itä, etäisyys sähkönsiirtoreittiin n. 10 m.
19. Harjuinaho, tie- ja maakaapelilinjaukset kulkevat kohteen vieritse.
20. Harjuinaho 2, etäisyys tie- ja maakaapelilinjauksiin n. 20-30 m.
25. Tervaskangas 1, sähkönsiirtoreitti kulkee kohteen yli.
32. Rahkovuori, etäisyys sähkönsiirtoreitteihin n. 30-40 m, kohde sijaitsee nykyisessä johtokäytävässä.
33. Lippiräme, kohde sijaitsee nykyisessä johtokäytävässä ja sen länsipuolelle suunnitellun uuden johtolinjan alla, etäisyys itäpuolelle suunniteltuun vaihtoehtoiseen johtolinjaan on n. 65 m.
34. Ritokangas, tielinjaus kulkee kohteen vieritse.

Sisällysluettelo

	S.
1. Perustiedot.....	4
2. Lähtökohdat ja menetelmät.....	4
2.1 Tutkimushistoria.....	8
2.2 Menetelmä.....	8
3. Maisema, topografia ja geologia.....	9
4. Alueen maankäytön historiaa	17
5. Tulokset.....	20
6. Yleiskartta.....	21
7. Kohdelista.....	22
8. Kohdetiedot.....	23
9. Aineistoluettelo.....	77

1. Perustiedot

Selvitysalue: Leuvannevan tuulivoimapuiston ja aurinkovoimalan suunnittelualue, n. 6100 ha, ulkoiset sähkönsiirtoreitit n. 57 km

Tilaaja: VSB Uusiutuva Energia Suomi Oy

Laji: osainventointi **Kenttätyöaika:** 8.-11.9., 15.-17.9.2022 ja 8.8.-12.8.2023, yhteensä 15 päivää

Karttanumerot: TM35-lehtijako (mk 1:20000) Q4421R, Q4423L, Q4412R, Q4414L, Q4422L, Q4422R, Q4424L

Korkeus: n. 57,50 – 117,50 m mpy **Koordinaattijärjestelmä:** ETRS-TM35 FIN -tasokoordinaatisto

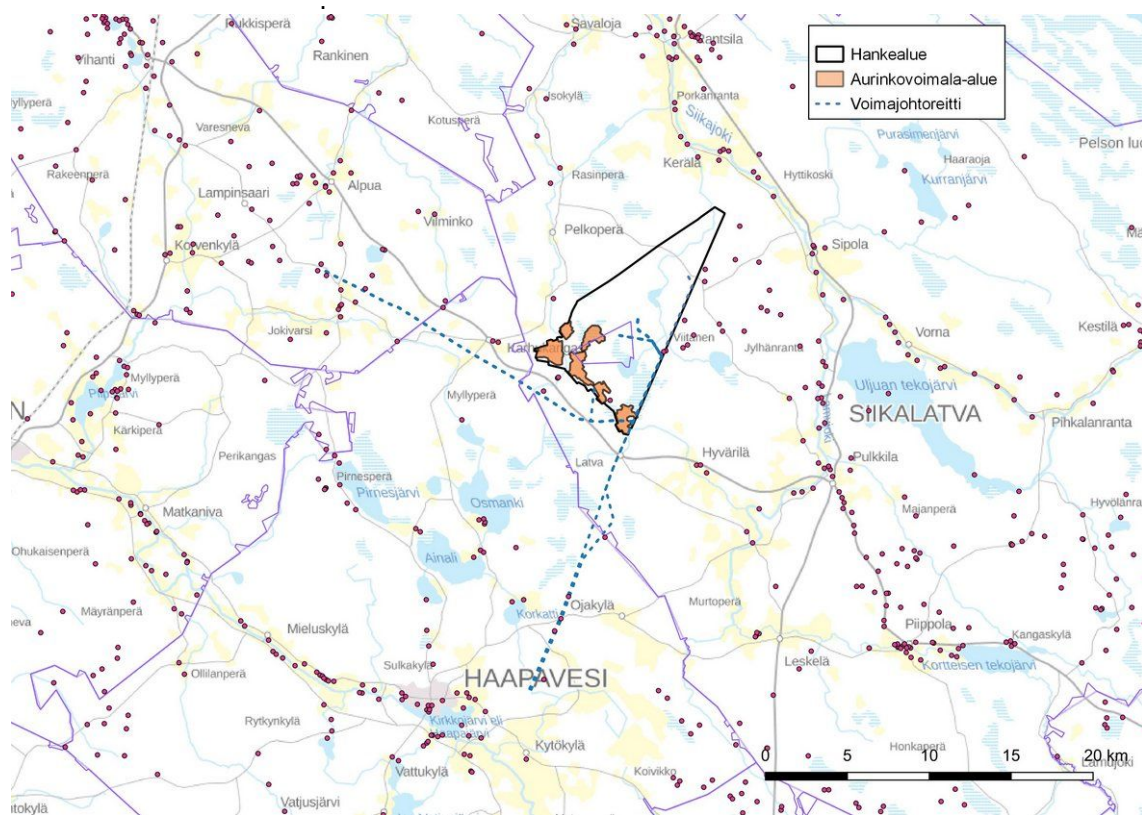
Aiemmat löydöt: KM 3505:8 tasatalta, Kuorilehto 2 **Inventointilöydöt:** -

Aiemmat tutkimukset: 1997 Jaana Itäpalo, inventointi, Kuorilehto 2

1997 Mika Sarkkinen, tarkastus, Lahnasmäki

2015 Timo Sepänmaa, Teemu Tiainen ja Timo Jussila, inventointi, Lippiräme, Tervaskangas 1, Tervaskangas 2

2022 Hans-Peter Schulz, inventointi, Lippiräme, Rahkivuori, Tervaskangas 1 ja 2.

Hankealue ja sähkönsiirtoreittien sijainti. Museoviraston rekisteriportaaliin merkityt kohteet pisteinä (luettu 2.11.2023). Taustakartta Mml 8/2022.

2. Lähtökohdat ja menetelmät

Liittyen Leuvannevan tuulivoimapuiston ja aurinkovoimalan suunnitteluun tehtiin yhtenä taustaselvityksenä arkeologinen inventointi syksyllä 2022 ja loppukesällä 2023. Noin 6100 hehtaaria laaja hankealue sijaitsee Siikalatvan länsiosassa, alueen eteläosassa on Siikajoen enklavi, suunnitelmissa on enintään 41 tuulivoimalaa. Sähköverkkoon liityntävaihtoehdot ovat SVE1 n. 21 km luoteeseen Raahan Lumijärven sähköasemalle ja etelään SVE2a ja SVE2b n. 16,6 km ja 17,2 km suunnitellulle Haapaveden Pihtinevan 400 kV -sähköasemalle.

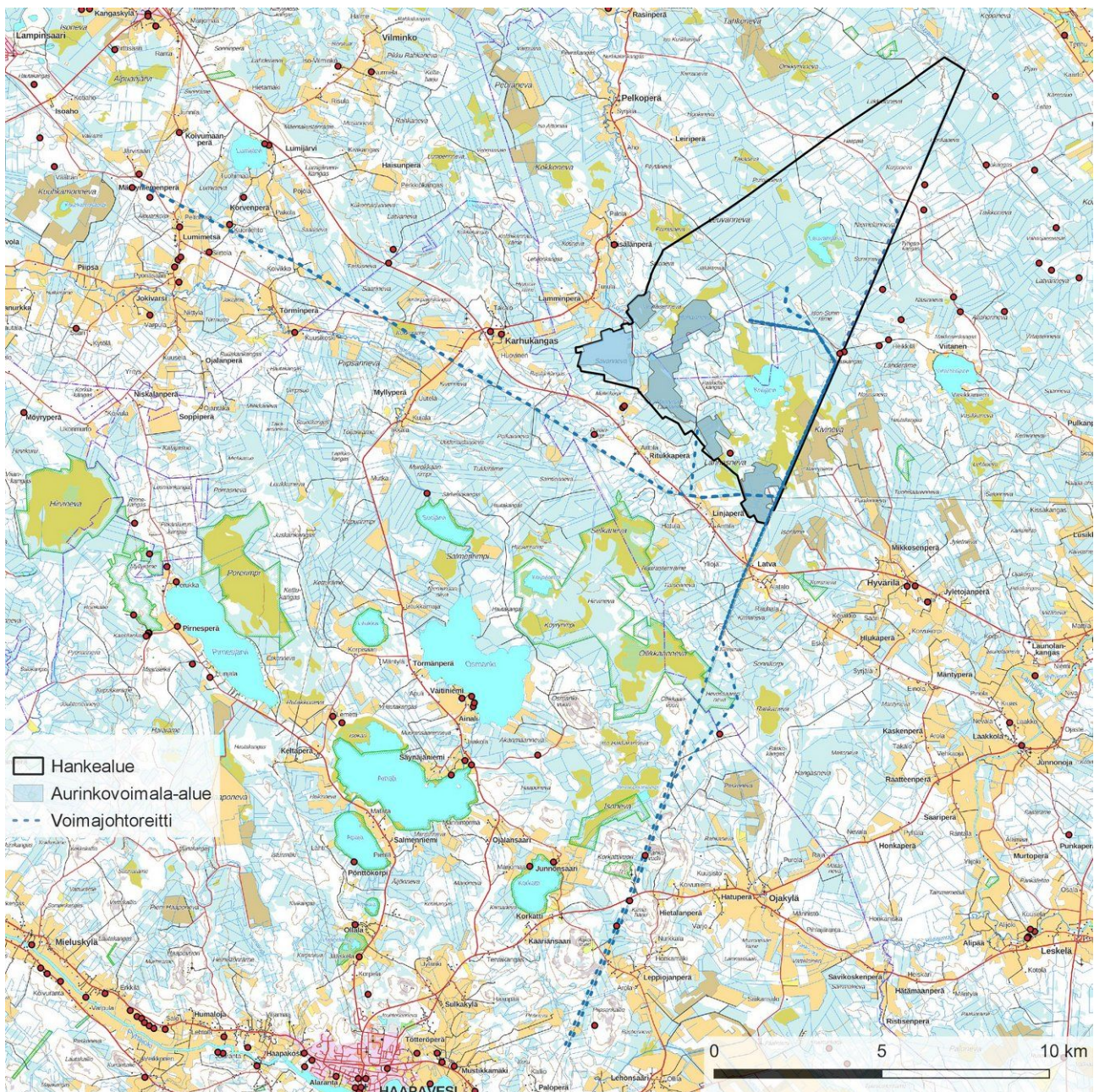
Hankealueelta tunnettiin ennen inventointia kaksi kiinteää muinaisjäännöstä, jotka ovat ajoittamaton rakka-kuoppakohde *Lahnasmäki* (617010042) ja tervanvalmistuspaikka *Tervaskangas 1* (1000035536). Hankealueen ulkopuolelta etelään suuntautuvien sähkönsiirtoreittien läheisyydestä tunnettiin kivikautinen irtolöytöpaikka *Tervaskangas 2* (1000046823) sekä *Lippirämeen* (1000035584) ja *Rahkivuoren* (1000047313) ter-

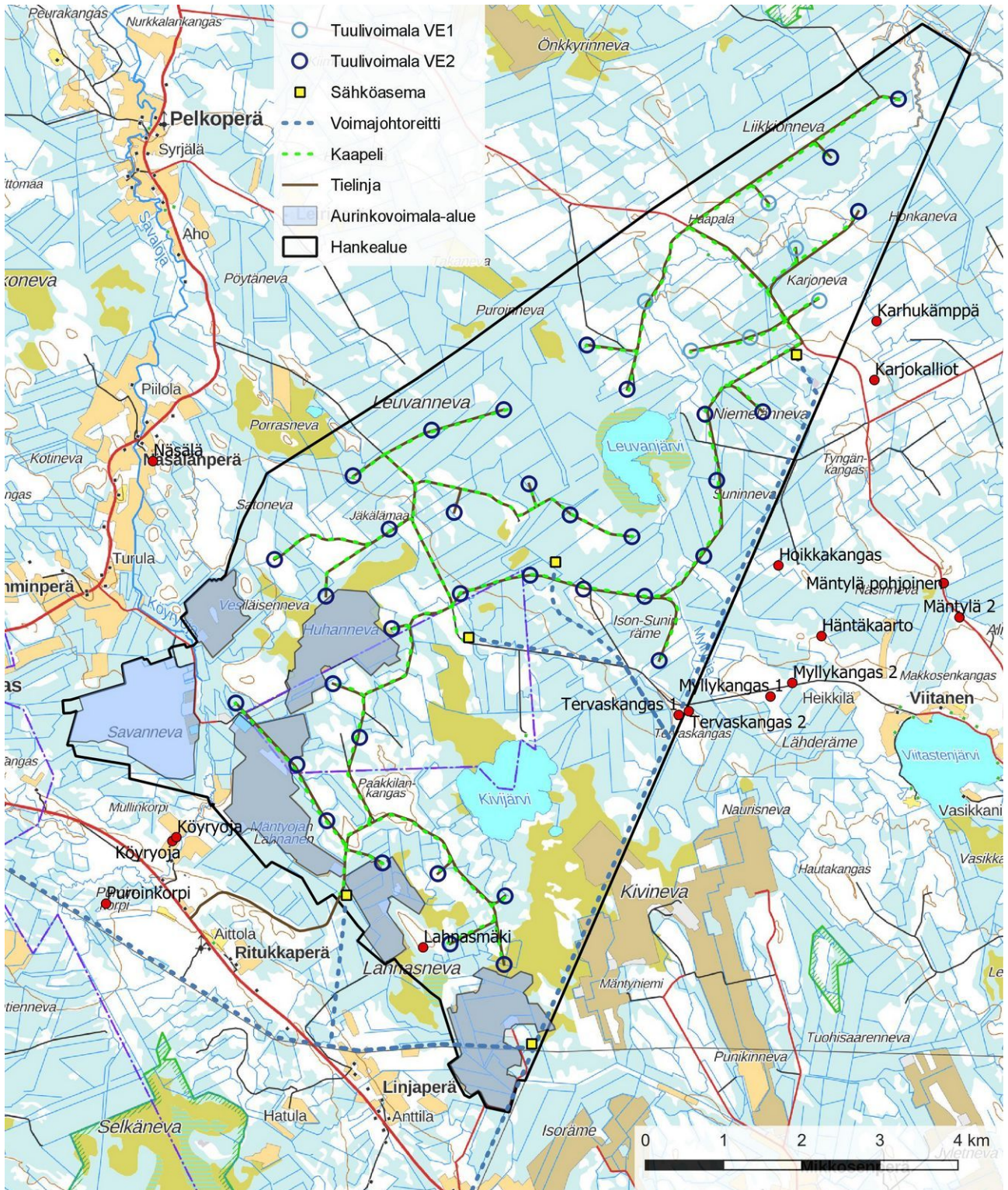
vanvalmistuspaikat. Lisäksi reitin eteläosassa on *Vanha Haapavesi-Pulkkila maantie* (1000046824), joka ei ole arkeologinen kohde, vaan lajiltaan "muu kohde" Luoteeseen suuntautuvan johtoreitin läheisyydestä ei tunnettu kohteita alle 100 metrin etäisyydeltä, lähin kohde on kivistä taltan löytöpaikka n. 150 metrin etäisyydellä.

Tuulivoimapuiston ja aurinkovoimalan suunnittelualue on suureksi osaksi tasaista ojitettua suota ja rämettä sekä turvetuotantoaluetta, eteläosassa on enemmän kuivia kankaita. Alueella sijaitsee kaksi järveä, joista Leuvanjärvi on pinta-alaltaan n. 83 ha ja Kivijärvi n. 100 ha. Hankealueen ulkopuolella johtoreitit kulkevat pääosin metsämaastojen halki, sekä luoteinen että eteläiset reitit sivuavat myös historiallisia kyläasutuksia ja niiden peltoja.

Vuoden 2022 inventoinnin jälkeen hankealueeseen ja johtoreitteihin on tullut muutoksia. Vuonna 2022 inventoitiin 15 kohdetta, jotka eivät sijaitse kohdealueilla, niitä kohteita ei käsitellä tässä raportissa.

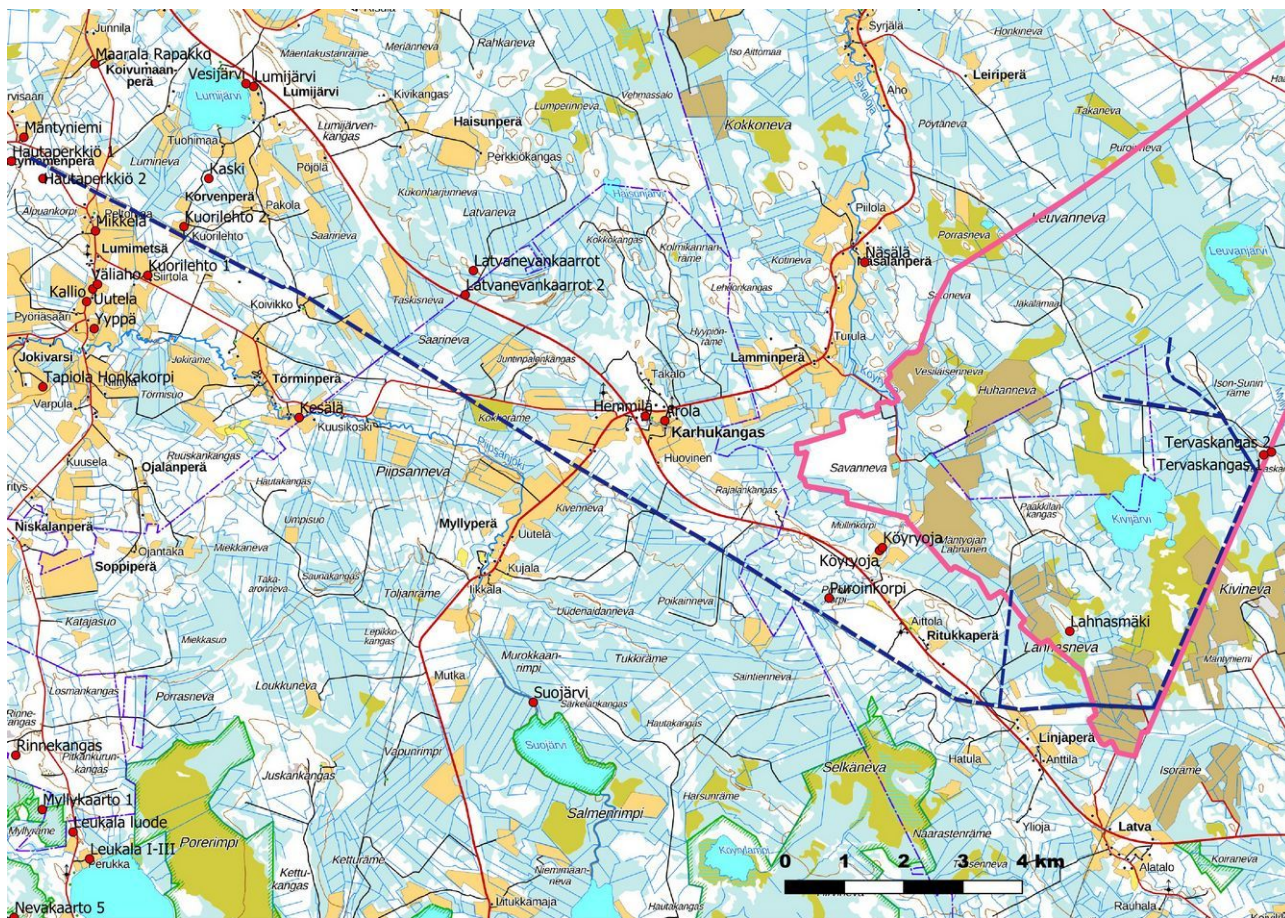
Suunnittelualue, aurinkovoimala-alueja ulkoiset sähkönsiirtoreitit suhteessa tunnettuihin arkeologisiin kohteisiin, kohdetiedot Museoviraston rekisteriportaalin mukaan (luettu 2.11.2023). Taustakartta 11/2023 Mml.

Lähtötilanne: arkeologiset kohteet suhteessa tuulivoimapauston ja aurinkovoimalan suunnittelualueisiin ja ulkoihin sähkönsiirtoreitteihin. Museoviraston muinaisjäännösrekisteriin merkityt kohteet nimetty kartalle (luettu 2.11.2023). Taustakartta Mml 11/2023.

Lähtötilanne, eteläiset sähkönsiirtoreitit SVE2a ja SVE2b ja aurinkovoimala-alueen Ritukkaperän sähköliittymä, Museoviraston muinaisjäännösrekisterin kohteet luettu 2.11.2023. Taustakartta Mml 11/2023.

Lähtötilanne, luoteinen sähkönsiirtoreitti SVE1, arkeologiset kohteet nimetty kartalle, tiedot Museoviraston muinaisjäännösrekisterin mukaan (luettu 2.11.2023). Taustakartta Mml 11/2023.

2.1 Tutkimushistoria

Kohdealueella on tehty inventointia vuonna 1996 (1997) Pulkkilan (Mika Sarkkinen, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan museo ja Museovirasto) ja Vihannin kunnan inventoinneissa (Jaana Itäpalo, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan museo). Hankealueen itäreunalla kulkeva Fingridin 400 kV voimajohto on inventoitu vuonna 2015 Petäjävesi-Muhos voimajohtohankkeessa (Timo Sepänmaa, Teemu Tiainen ja Timo Jussila, Mikroliitti Oy). Vuonna 2022 on inventoitu itäpuolella Taikkonevan tuulivoimapuiston suunnittelualue ja puistoon liittyvät sähkönsiirtoreitit (Hans-Peter Schulz, Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu).

2.2 Menetelmä

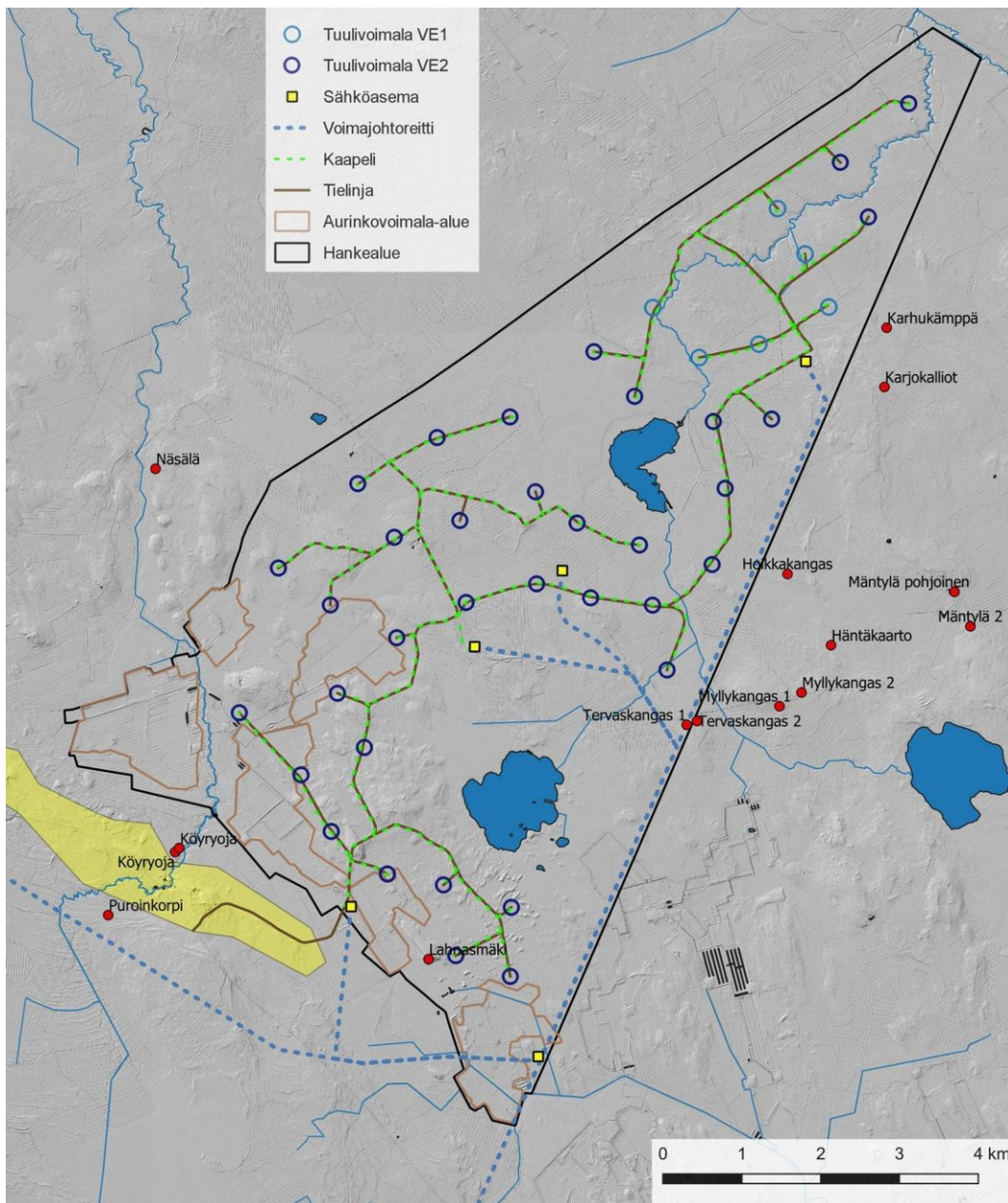
Maastoinventointi perustui alueella ja lähistöllä tehtyjen aiempien arkeologisten selvitysten tuloksiin, maaperäkarttoihin, ortokuvaan, korkeusmalliin, korkeusprofiiliin, laserkeilausaineistoon ja Museoviraston arkeologisista kohteista ylläpitämään digitaaliseen tietokantaan. Kirjallisuuden, arkistoaineiston ja historiallisten karttojen avulla selvitettiin alueen maankäytön historiaa. Kenttätöyömenetelmät olivat pintahavainnointi, kairaus, lämpöpistot, valokuvaaminen ja drone-kuvaus. Tavoite oli käydä läpi muuttuvan maankäytön alueet ja niiden lähistöllä potentiaaliset alueet sekä historiallisten karttojen perusteella paikannetut mahdolliset arkeologiset kohteet. Inventoinnissa huomioitiin 1940-lukua vanhemmat kohteet. Ulkoiset sähkönsiirtoreitit on inventoitu pääosin n. 100 metrin leveydeltä reittien molemmin puolin, tie- ja kaapeliinjakukset n. +/- 50 metrin säteellä linjausten molemmin puolin ja voimalapaikat n. 500–400 m säteellä.

Eteläiset johtoreitit SVE2a ja SVE2b kulkevat Fingridin 400 kV voimajohdon länsi- ja itäpuolella. Vuonna 2022 on inventoitu Leuvannevan hankealueen itäpuolella Taikkonevan tuulivoimapuiston suunnittelualue ja puistoon liittyvät sähkönsiirtoreitit, jotka kulkevat Fingridin 400 kV voimajohdon itäpuolella. Näin ollen hankkeiden johtoreittien maastoinventointi tehtiin osin samassa yhteydessä, inventoinnin suoritti Hans-Peter Schulz (Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu).

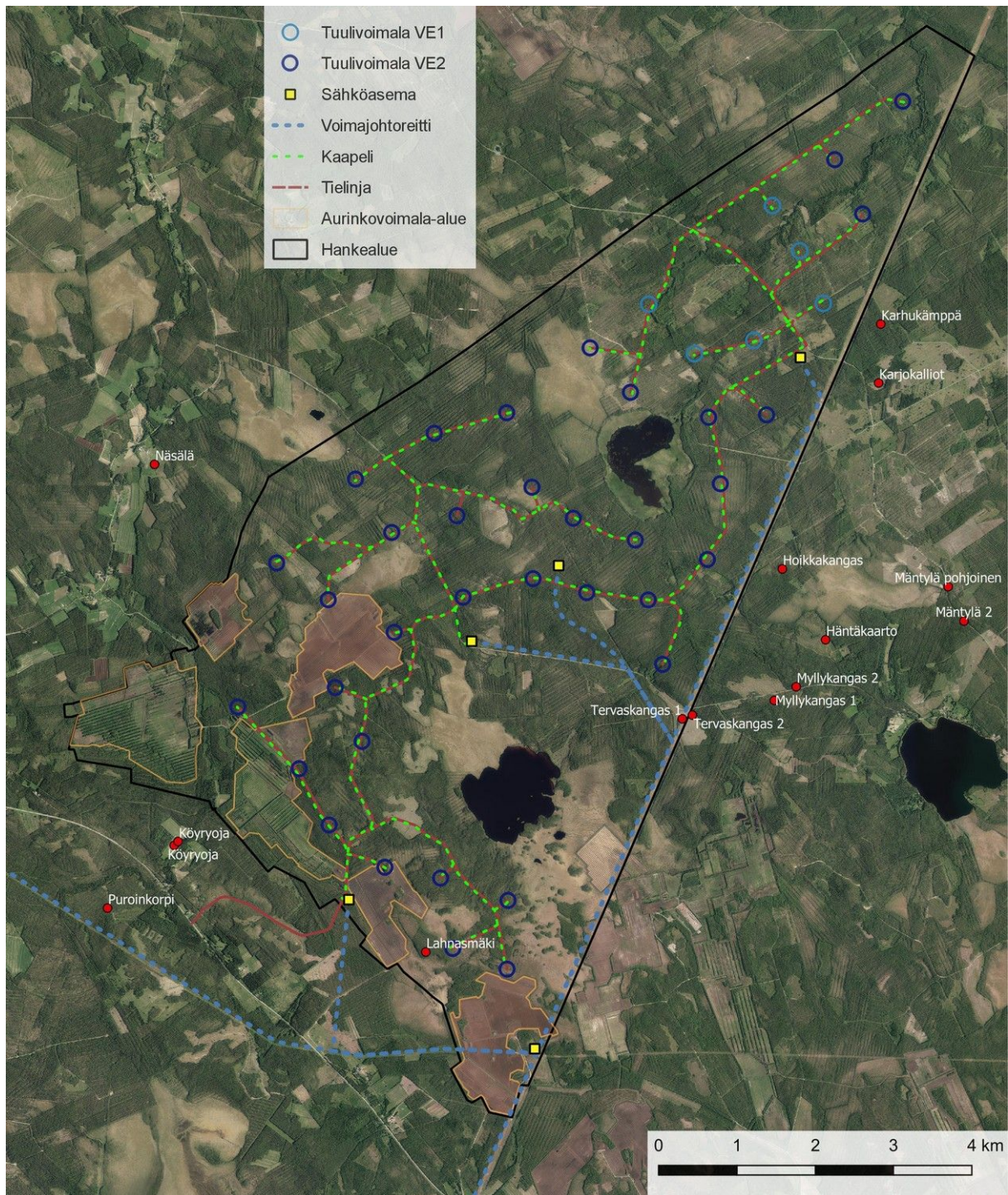

3. Maisema, topografia ja geologia

Tuulivoima- ja aurinkopuiston suunnittelualue on suurimmaksi osaksi tasaista ojitettu rämettä ja entistä tai nykyistä turvetuotantoaluetta. Metsät ovat voimakkaasti käsiteltyjä talousmetsiä. Eteläosassa sijaitsee kuivia kankaita, kallioita ja mäkiä, jotka kohoavat enimmillään n. 5-7,5 m ympäristöstään, maaperä niillä on karkeusasteeltaan vaihtelevaa moreenia, pääosin kankaat ovat kivikkoisia. Alueen pohjois- ja keskiosat ovat korkeussuhteiltaan tasaisia. Alueella sijaitsee kaksi keskikokoista järveä: eteläosassa Kivijärvi ja keskivaiheilla Leuvanjärvi. Leuvanjärvi on laskettu 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun puolivälissä siihen palautettiin vesi. Leuvanjärven rannat ovat alavaa suota, Kivijärven rannoilla on joitakin kuivia kankaita. Leuvanjärven laskee etelästä pieni Myllyoja, joka on suurimmaksi osaksi ojituksissa suoristettu. Pohjoiseen virtaa Leuvanoja, joka on säilynyt paremmin luonnontilaisen kaltaisena ruoppauksista huolimatta. Kivijärvestä koilliseen virrannut Kivioja on hävinnyt ojituksissa miltei kokonaan. Kivijärvestä sijaitsee neljä pientä saarta. Hankealueen länsireunalla virtaa Köyryoja, jonka rannat on kohdealueella ruopattu.

Tuulivoimapuiston ja aurinkovoimalan suunnittelualue vasten vinovalovarjoste 2 m DEM; vesistöt sinisenä, pohjavesialue keltaisena. Tausta-aineistot, Mml 11/2023 ja https://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto. Museoviraston rekisteriportaaliin merkityt kohteet nimetty (luettu 2.11.2023).

Tuulivoimapuiston ja aurinkovoimalan suunnittelualue, voimalapaikat ja sähkönsiirtoreitit ortokuvalla. Ortokuvat, Mml 8/2022. Museoviraston rekisteriportaaliin merkityt kohteet nimetty (luettu 2.11.2023).

Alueen keskiosassa ja järvien välissä esiintyy maaperältään hiekkaa olevia alueita, matalia kankaita ja pieniä kohoamia, Kivijärven pohjoispuolella myös hiekkadynejä. Leuvanjärven pohjoispuolella on laajempi maaperältään hiekkaa oleva matala kangas, myös Leuvanojan varrella maaperä on hienojakoisempaa Pesämaan-kankaalta pohjoiseen.

Luoteeseen Raahen Lumijärven sähköasemalle johtoreitti SVE1 kulkee tien 88 vaiheilla sijaitsevan matalan harjun eteläpuolella. Reitti kulkee koko matkan olemassa olevan johtolinjan vierellä, ensin Linjaperällä tasaisen rämeiden ja peltojen halki, missä maaperä on hiekkaa, sen jälkeen tasaisilla rämeillä ja kankailla Haapa-veden Karhukankaalle asti. Ainoa hieman korkeampi kohta on Ritukkaperän eteläpuolella pieni kallioalue.

Ennen Haapaveden rajaa reitti ylittää pienen Köyryojan, jonka ympäristössä on laajasti hiekkaa olevaa maaperää. Köyryojalta reitti kulkee pääosin ojitetuilla rämeillä Haapaveden Karhunkankaan ja Myllyperän väliselle peltotasangolle, jonka jälkeen se ylittää ojittamattoman Kokkorämeen suon. Raahen puolella reitti ylittää joitakin peltuja, muuten se kulkee tasaisessa sekalajitteista maaperää olevassa metsämaastossa Lumimet-sän luoteispuolella kulkevalle Fingridin 400 kV voimajohdolle asti.

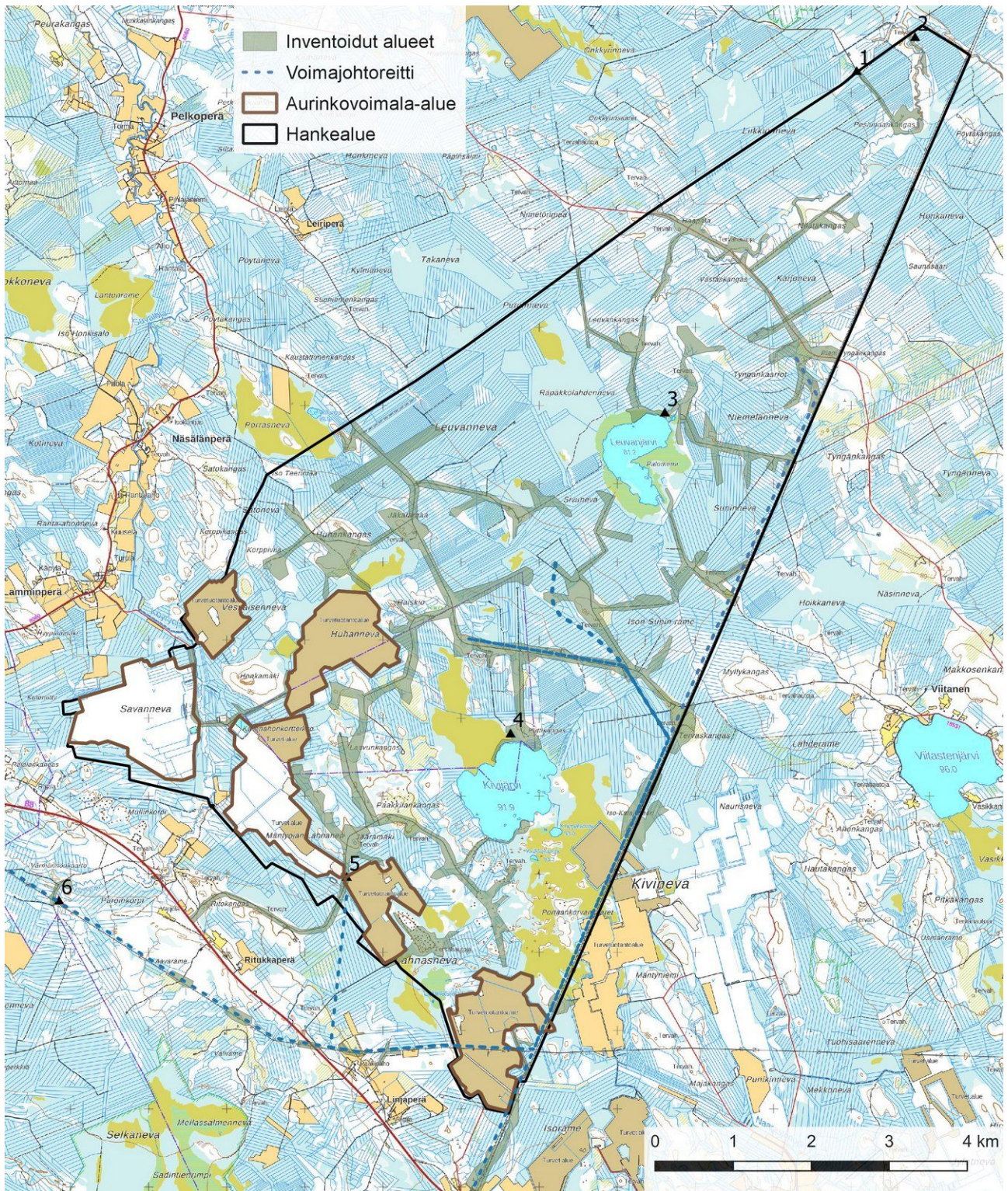
Luoteinen sähkönsiirtoreitti ortokuvalla. Ortokuvat, Mml 8/2022. Museoviraston rekisteriportaaliin merkityt kohteet nimetty (luettu 2.11.2023).

Haapavedelle suuntautuvat reitit SVE2a ja SVE2b kulkevat hankealueen itäreunalta etelään nykyisen johtolinjan länsipuolella. Hankealueen ulkopuolella reitti SVE2b erkanelee kaakkoon ennen Siikalatvan ja Haapaveden kuntarajaa ja kulkee n. 5 km kokonaan uutena linjana ja sen jälkeen nykyisen johtolinjan itäpuolella. Hankealueen ulkopuolella reitit kulkevat ensin tasaisella ojitetulla rämeellä ja ylittävät joitakin Latvan kyläasukituksen peltoja, jonka jälkeen molemmat reitit kulkevat tasaisilla rämeillä sivuten muutamia pieniä kallioita. Haapaveden puolella reitit ylittävät useita kallioisia mäkiä, joilla korkeuserot ovat enimmillään n. 7,5 m/100 m.

Eteläiset sähkönsiirtoreitit ortokuvalla. Ortokuvat, Mml 8/2022. Museoviraston rekisteriportaaliin merkityt kohdet nimetty (luettu 2.11.2023).

Inventoidut alueet ja kuvauspaikat 1-6 (kohdekuvat ovat kohdekuvausten yhteydessä). Taustakartta Mml 8/2022.

2. Leuvanoja hankealueen pohjoisosassa, etelään.

4. Kivijärven pohjoisrantaa, etelään.

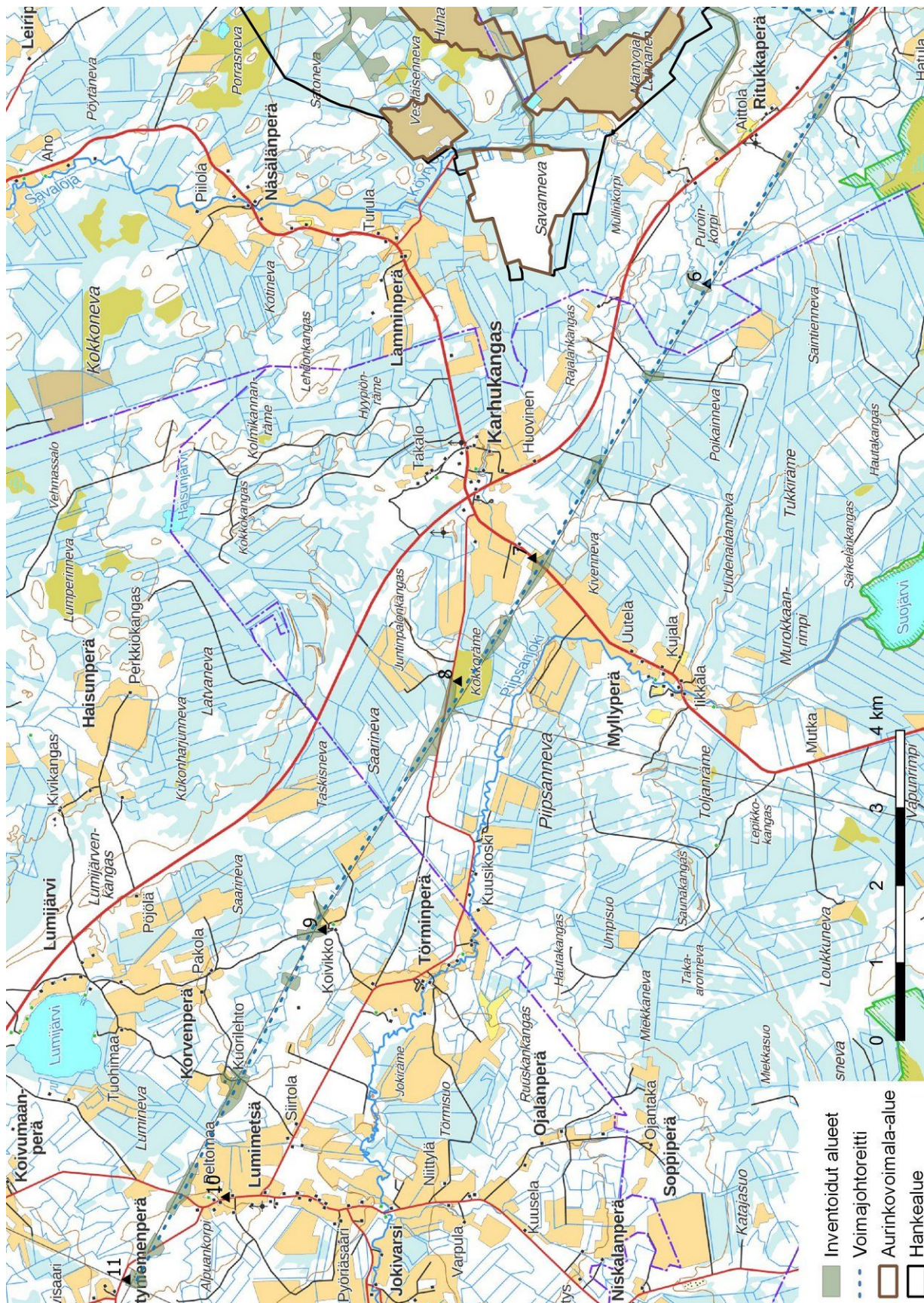
5. Aurinkovoimala-alue, itään.

6. Pieni Köyryoja, pohjoiseen.

3. Leuvanjärven koillisrantaa, lahonneita kalastusvälineitä, lounaaseen.

Luoteinen sähkönsiirtoreitti, inventoidut alueet ja kuvauspaikat 6-11 (kohdekuvat ovat kohdekuvausten yhteydessä). Taustakartta Mml 8/2022.

8. Kokkoräme länteen.

7. Johtoreitti Haapavedellä Karhukankaantien kohdalla, lounaaseen.

9. Johtoreitti Koivikon tilan kohdalla, koilliseen.

10. Peltotasankoa Lumimetsässä johtoreitin eteläpuolella, koilliseen.

11. Johtoreitti SVE1 päättyy Fingridin linjaan, länteen.

Eteläiset sähkönsiirtoreitit, inventoidut alueet (inventoitu samassa yhteydessä Siikalatvan Taikkonevan inventoinnin kanssa vuonna 2022). Taustakartta Mml 8/2022.

4. Alueen maankäytön historiaa

Alueet sijaitsevat korkeudella n. 57,50 – 117,50 m mpy, joka vastaa meren pinnan tasoa n. 8300-5800 vuotta sitten. Hankealue on n. 57,50-100 m mpy, eteläiset johtoreitit n. 95-162,50 ja luoteinen johtoreitti 95-110 m mpy. Suurin osa alueista oli Ancyclusjärven peittämää vielä yli 8000 vuotta sitten mesoliittisen kivikauden lop-puolella, jolloin korkeimmat mäet paljastuivat veden alta.

Ennen inventointia hankealueelta ei tunnettu esihistoriallisia kohteita, *Lahnasmäeltä* (Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tunnus 617010042) tunnettujen rakkakuoppien ajoitus oli kuitenkin avoin, joten lähtökohtaisesti niitä voitiin pitää mahdollisesti esihistoriallisina. Ainoa entuudestaan tunnettu historiallisen ajan kohde oli tervanvalmistuspaikka *Tervaskangas 1* (1000035536). Hankealueen ulkopuolelta etelään suuntautuvien sähkönsiirtoreittien läheisyydestä tunnettiin kivikautinen irtolöytöpaikka *Tervaskangas 2* (1000046823). Lisäksi eteläisten reittien lähistöltä tunnettiin kaksi tervahautaa, ja muuna kuin arkeologisena kohteena *Vanha Haapavesi-Pulkkila maantie* (1000046824), joka kulkee nykyisen Pulkkilantien eteläpuolella. Luoteeseen suuntautuvan johtoreitin lähistöltä tunnettiin yksi arkeologinen kohde, joka on Raahen *Kuorilehto 2*, paikalta on löytynyt kivikautinen taltta (1000010213).

Hankealueen länsipuolella ja n. 2 km hankealueen länsiosan läpi virtaa Siikajoen sivuhaarana Köyryoja, jonka varrelta tunnetaan useita kivikautisia asuin- ja löytöpaikkoja. Niistä kaksi esihistoriallista irtolöytöpaikkaa sijaitsee hankealueesta n. 600-700 m etelään. Hankealueella Köyryojan ranta on matala ja turvetuotantoon liittyen ruopattu – näiltä osin ranta-alue ei vaikuta otolliselta esihistorialliselle asutukselle. Leuvanjärvestä pohjoiseen virtaavan Leuvanojan rannoilla on enimmillään muutamia metrejä ympäristöstään kohoavia töyräitä, joilla esihistorialliset kohteet ovat mahdollisia. Muut hankealueen ojat virtaavat pääosin tasaisten rämeiden halki, ne ovat myös osin hävinneet ojituksissa. Hankealueen itäpuolella lähimmät esihistorialliset kohteet sijaitsevat yli viiden kilometrin etäisyydellä Siikajoen varrella – itäpuolella on kuitenkin potentiaalisia alueita lähempänä, ainakin Viitasen järven pohjoispuolinen harju voidaan sellaiseksi arvioida.

Hankealueella esihistoriallisten kohteiden sijainnille potentiaalisia maaperältään hiekkaa tai osin hiekkaa olevia laajempia mäkiä ovat Kiikkukangas ja Huhankangas, myös Kivijärven pohjoispuolella esiintyy hiekkakanakaita ja hiekkadyynejä. Kivijärven ja Leuvanjärvien rannat ovat pääosin suorantaisia, esihistoriallisille asuinpaikoille sopivia kuivia kankaita on niiden rannoilla vähän.

Luoteinen johtoreitti sijaitsee tien 88 vaiheilla kulkevan harjun eteläpuolella. Harjun alueelta on useita arkeologisia esinelöytöjä, myös harjun eteläpuolelta n. 270 m johtoreitistä pohjoiseen Köyryojan eteläpuoliselta alavalta kankaalta on löytynyt kivikautinen taltta. Kuorilehdon kivikautisen löytöpaikan lisäksi reitin luoteisosan lähialueella sijaitsee Raahen Lumimetsässä alle kahden kilometrin etäisyydellä kaksi kivikautista asuinpaikkaa ja kolme irtolöytöpaikkaa. Ne kaikki sijaitsevat peltöjen ja nykyisen asutuksen keskellä sekä Lumijärvestä Piipsanjokeen laskeneen Lumiojan varrella. Lumioja on nykyisin voimakkaasti ojituksilla muutettu ja alkuperäinen uoma hävinnyt.

Hankealueella ei ole ollut historiallisen ajan kiinteää asutusta, mutta sen alueeseen liittyy elinkeinohistoriallista toimintaa, joista löytyy merkintöjä myös vanhoilta kartoilta. Alueen vesistöjen rannoilta on kerätty luonnonheinää ainakin jo 1800-luvun alkupuolelta lähtien, Leuvanjärvi ja Kivijärvi ovat olleet myös eräjärviä. Leuvanjärven pohjois- ja länsirannalle on merkitty 1840-luvun pitäjänkartalle kalavajoja, Kivijärven pohjoisrannalle sauna, todennäköisimmin niittysauna (ks. kohteet 11 ja 24). Pitäjänkarttoille on merkitty alueen läpi kulkevia kulkureittejä, erikseen on mainittu polku, gång stig, joka johti Näsälänperältä Leuvanjärven ja Kivijärven välisen Kiviojan varteen. Luonnonheinän kerääminen jatkui lähihistoriaan saakka, vanhimille 1950-luvun peruskartoille on merkitty lukuisia niittylatoja, etenkin niitä oli Leuvanojan ja muiden virtojen varsille. Alueella on sijainnut myös joitakin metsäkämppejä. Seudulle tyypilliseen tapaan tervanpoltto oli merkitsevää, mistä kertovat myös lukuisat nykyisille maastokartoille merkityt tervahaudat. Kivijärven eteläpuolella sijaitseva ja Haapakämpän tervahaudat on merkitty myös pitäjänkartalle (ks. raportin kohteet 7 ja 28, yksityiskohdat pitäjänkarttoista).

Leuvanjärvi on laskettu 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun puolivälissä siihen palautettiin vesi. Vesiäisnevalle sijoittuvan aurinkovoimala-alueen länsipuolella oli aiemmin Lamminperän asutuksen tuntumassa Savilampi, jonka kautta Köyryoja laski pohjoiseen. Pitkin matkaa Köyryojan varrelle on merkitty useita niittylatoja vielä vuoden 1957 peruskartalle. Hankealueen eteläosassa ollut Lahnasjärvi on nykyään avosuota.

Eteläiset johtoreitit ylittävät Latvan kyläasutuksen, kylään oli perustettu 1800-luvun alkupuolella ainakin kaksi taloa sekä torppa-asutusta. Etelämpänä johtoreitti kulkee alueilla, jotka on merkitty pitäjänkarttoille metsämaaksi. Luoteinen johtoreitti kulkee lähellä Raahentietä ja sen tuntumassa, tie on merkitty pitäjänkarttoille kesätienä, ja sen varrelle asutusta Linjaperälle, Ritukkaperälle, Myllykoskelle Köyryojan varteen ja Karhunkaalle, jonka asutus on vanhempaa. Johtoreitin luoteispäässä asutusta oli Lumimetsässä ja Kuorilehdossa. Kuorilehdon itäpuolella on ollut 1800-luvun torppa, jonka paikka on nykyisin autiona.

Hankealueen ja ulkoisten sähkösiirtoreittien seutua 1840-luvun pitäjänkartoilla. Kartat: Kansallisarkisto Ia Pitäjänkartat, Rantsila 341205, Rantsila 3412 04, 01, Pulkki 3412 04/243407.

Johtoreitti SVE1 Lumijärven eteläpuolelta Siikalatvan kunnarajalle 1840-luvun pitäjänkartoilla. Lumimetsän asutus ympäröity, kylään on merkitty kaksi taloa, Kuorilehdon asutus edellisistä ylös oikealle. Kartat: Kansallisarkisto Ia Pitäjänkartoasto (1749-1917), Haapavesi 2434 07, 08, 3412 04, Vihanti 2434 05, Haapavesi 2434 07, 08.

5. Tulokset

Inventoinnissa huomioitiin 34 arkeologista kohdetta, jotka ovat lähinnä tervanvalmistuspaikkoja. Kohteet 6. *Haapala itä* ja 22. *Huhankangas* ovat puuhiilen valmistuspaikkoja. Edellisten lisäksi löytyi yksi metsäkämpän paikka 8. *Haapakämpä* 2, 11. *Leuvanjärvi* kalastuspaikka, 19. *Harjuinaho* rajamerkki ja 20. *Harjuinaho* merkkipu, jonka merkinnät voivat olla 200 vuotta vanhojakin. Kaksi kämpän paikkaa ajoittuvat lähihistoriaan, ja niitä ei katsottu arkeologisiksi kohteiksi. Entuudestaan kohdealueilta tunnetut kaksi kivikautista löytöpaikkaa olivat ennallaan.

Inventoinnin pohjana olleen layoutin ja sähkönsiirtoreittien toteuttamisella suunnitellusti voi olla vaikutusta kohteisiin:

12. Leuvankangas; etäisyys tie- ja maakaapelilinjauksiin n. 10 m.
13. Kiikkukangas, etäisyys tie- ja maakaapelilinjauksiin n. 40-50 m.
16. Multakaarrot itä, etäisyys sähkösiirtoreittiin n. 10 m.
19. Harjuinaho, tie- ja maakaapelilinjaukset kulkevat kohteen vieritse.
20. Harjuinaho 2, etäisyys tie- ja maakaapelilinjauksiin n. 20-30 m.
25. Tervaskangas 1, sähkösiirtoreitti kulkee kohteen yli.
32. Rahkivuori, etäisyys sähkösiirtoreitteihin n. 30-40 m, kohde sijaitsee nykyisessä johtokäytävässä.
33. Lippiräme, kohde sijaitsee nykyisessä johtokäytävässä ja sen länsipuolelle suunnitellun uuden johtolinjan alla, etäisyys itäpuolelle suunniteltuun vaihtoehtoiseen johtolinjaan on n. 65 m.
34. Ritokangas, tielinjaus kulkee kohteen vieritse.

Lestijärvi, 8.12.2023

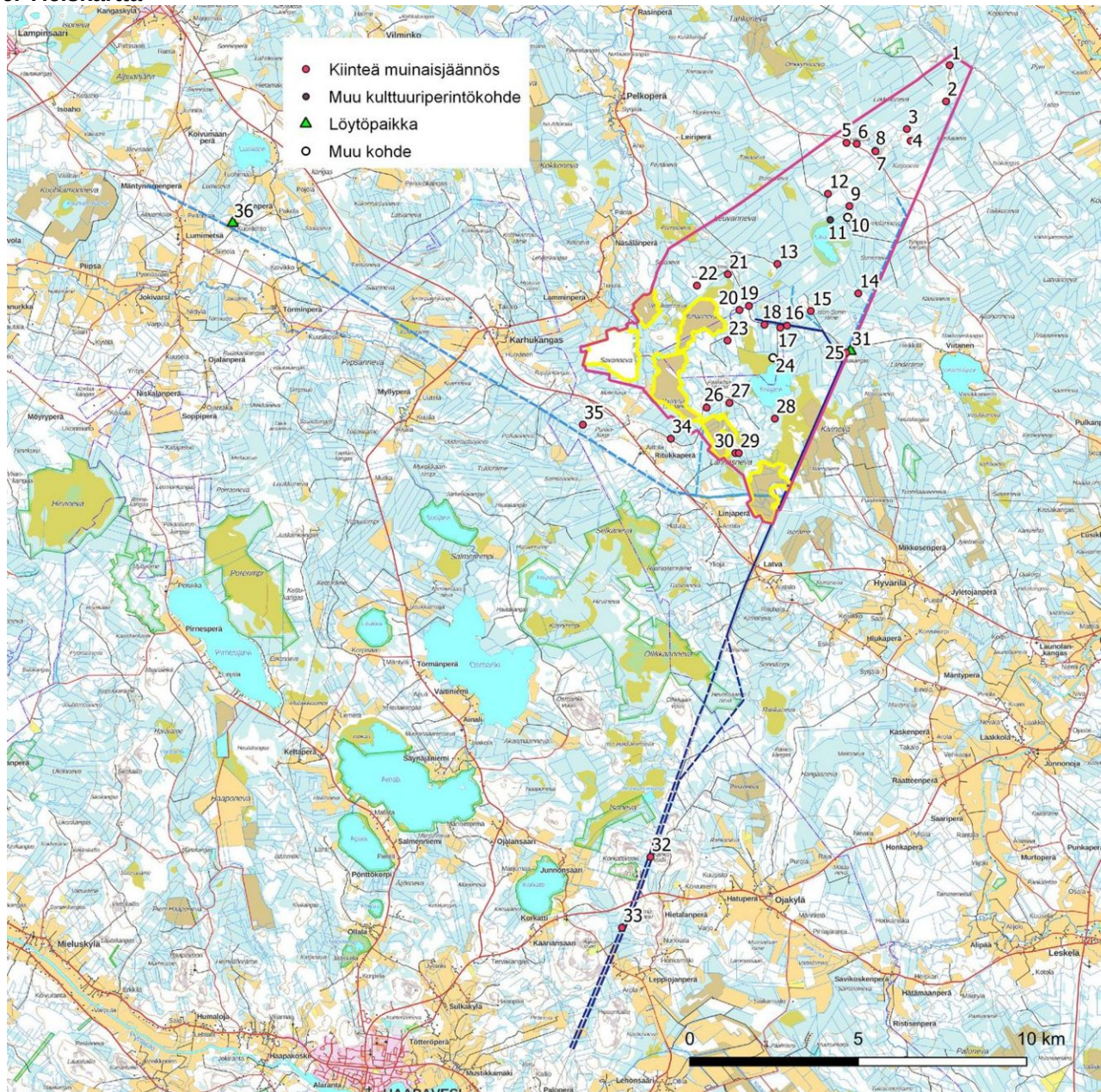
Jaana Itäpalo

Jaana Itäpalo

Hans-Peter Schulz

Hans-Peter Schulz

6. Yleiskartta

Raportin kohteet 1-36. Taustakartta Mml 8/2022.

7. Kohdelista

Kohde	sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajoitus	lkm.	status
SIIKALATVA					
1. Leuvanoja 1	23	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	2	MJ
2. Pesämaankangas	24	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
3. Näätäkangas pohjoinen	26	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
4. Näätäkangas	27	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
5. Haapala	28	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
6. Haapala itä	30	Työ- ja valmistuspaikat/hiilimiilut	historiallinen	1	MJ
7. Haapakämpä	31	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	2	MJ
8. Haapakämpä 2	33	Asuinpaikat/kämpät	historiallinen	3	KP
9. Leuvankangas kaakko	35	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	9	MJ
10. Leuvanoja	36	Asuinpaikat/kämpät	moderni	1	m
11. Leuvanjärvi	38	Työ- ja valmistuspaikat/kalastuspaikat	historiallinen	1	KP
12. Leuvankangas	40	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	2	MJ
13. Kiikkukangas	41	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	3	MJ
14. Suninkangas	42	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
15. Ison-Sunin kangas	43	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	2	MJ
16. Multakaarrot itä	44	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	2	MJ
SIIKAJOKI					
17. Multakaarrot	46	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
18. Multakaarrot länsi	47	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
19. Harjuinaho	49	Kivirakenteet/rajamerkit	historiallinen	1	MJ
SIIKALATVA					
20. Harjuinaho 2	50	Kulkuväylät/merkkipuut	historiallinen	1	MJ
21. Jäkälämaa	53	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
22. Huhankangas	55	Maarakenteet/rakennusten perustukset, hiilimiilut	historiallinen	2	MJ
SIIKAJOKI					
23. Huhanneva kaakko	56	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
24. Pirttikangas	57	Asuinpaikat/kämpät	moderni	1	m
SIIKALATVA					
25. Tervaskangas 1	59	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	4	MJ
26. Jäärämäki	61	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	2	MJ

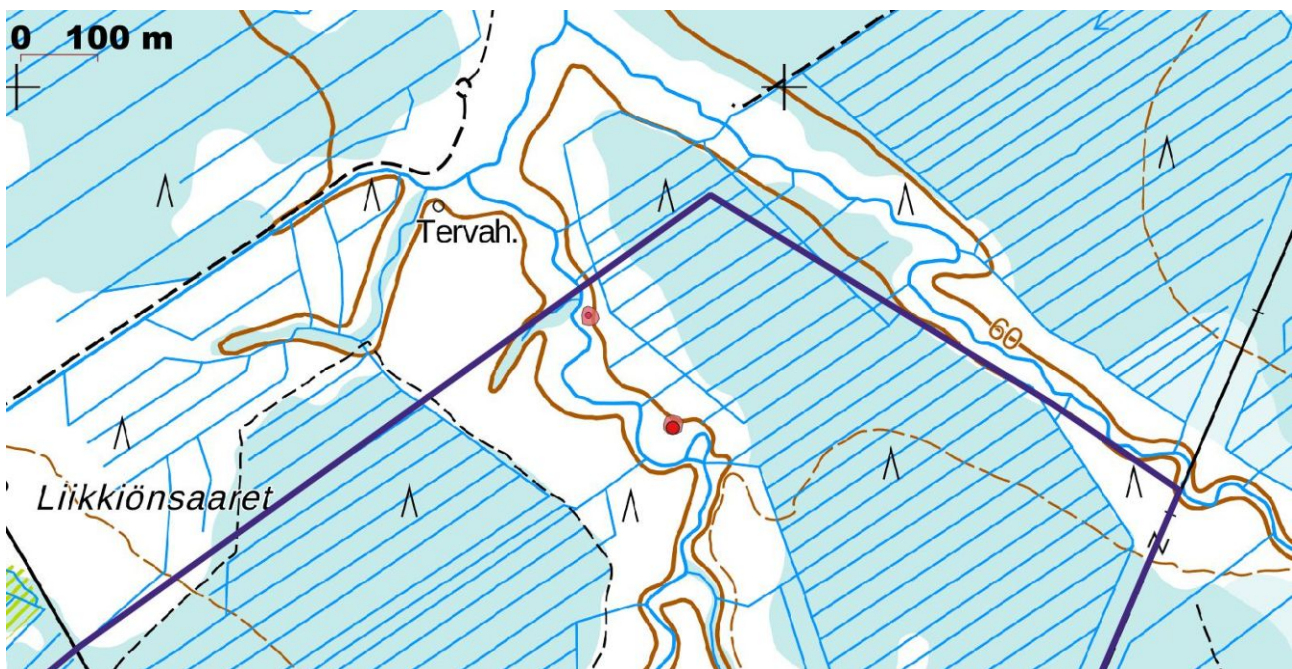

27. Paakkilankangas	62	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
28. Kuikkalampi lounas	63	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	5	MJ
29. Lahnasmäki 2	65	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	7	MJ
30. Lahnasmäki	67	Kivirakenteet/rakkakuopat	ajoittamaton	5	MJ
31. Tervaskangas 2	69	Löytöpaikat/irtolöytöpaikat	kivikautinen	1	LP
HAAPAVESI					
32. Rahkovuori	70	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
33. Lippiräme	72	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
SIIKALATVA					
34. Ritokangas	73	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
35. Värmännönkaarto	74	Työ- ja valmistuspaikat/tervahaudat	historiallinen	1	MJ
RAAHE					
36. Kuorilehto 2	76	Löytöpaikat/irtolöytöpaikat	kivikautinen	1	LP

Status: MJ muinaisjäännös, KP muu kulttuuriperintökohde, LP löytöpaikka, m muu kohde.

8. Kohdetiedot

1. SIIKALATVA Leuvanoja 1			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7143558,000 I: 437855,000 P: 7143704,000 I: 437745,000
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 60 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	eteläisempi tervahauta, lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Kuvaus: Leuvanojan itärannalla kaksi tervahautaa n. 170 metrin etäisyydellä toisistaan, joen törmä on hautojen kohdalla suhteellisen jyrkkä. Pohjoisempi tervahauta on noin 12 m läpimitaltaan, päällä kasvaa varttu-neita kuusia ja myös nuoria puita. Eteläisempi tervahauta on n. 8 m halkaisijaltaan, päällä kasvaa lähinnä nuoria kuusia, heti pohjoispuolella oli tehty hiljattain metsäharvennusta. Hautojen halssit on kaivettu joelle päin.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan ja tie- sekä kaapelilinjoihin on n. 700 m.		

Leuvanoja 1, hankealueen raja sinisenä viivana. Taustakartta Mml 8/2022.

Pohjoisempi tervahauta lounaaseen.

Eteläisempi tervahauta kaakkoon.

2. SIIKALATVA Pesämaankangas			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7142484,000 I: 437748,000
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 62,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Kuvaus: Leuvanojan itärannalla kohdalla, missä joki tekee jyrkän mutkan länteen. Tervahauta on noin 12 m			

halkaisijaltaan, päällä ja ympäristössä kasvaa tiheästi eri lajista puustoa. Halssi on kaivettu joelle päin.

Ehdotus suojavyöhykkeeksi:

Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan ja tie- ja kaapelilinjoihin on n. 420-430 m.

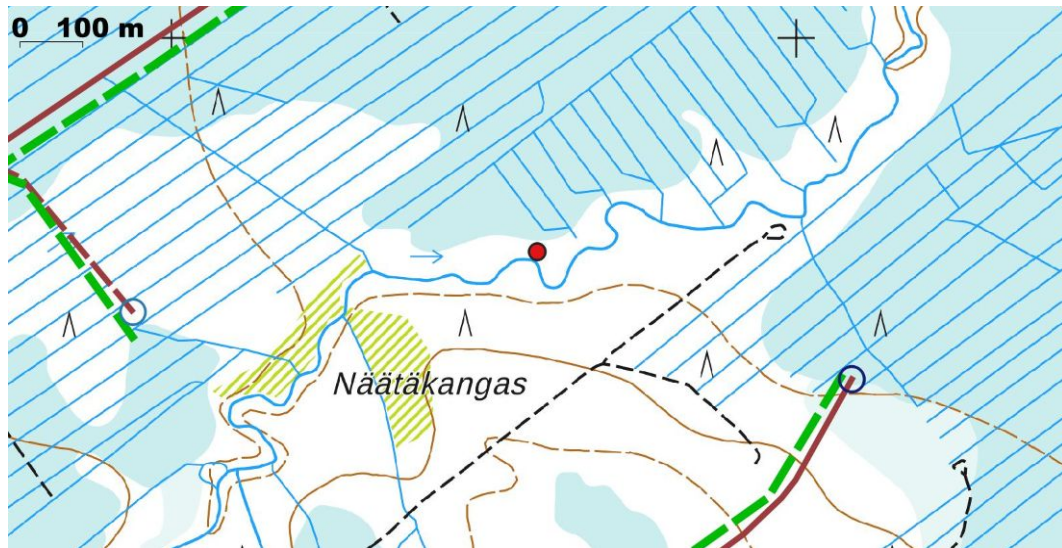
Pesämaankankaan sijainti merkitty punaisella ympyrällä (karttasymbolit ovat samoja kaikissa kohdekartoissa). Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta länteen.

3. SIIKALATVA Näätäkangas pohjoinen

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7141664,000 I: 436585,000
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 67,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Kuvaus: Näätäkankaasta koilliseen Leuvanojan pohjoisrannalla, matalan joen törmän reunalla, pohjoispuolisella alueella on tasaista ojitettua suota. Tervahauta on noin 13 m halkaisijaltaan, päällä ja ympäristössä kasvaa tiheästi lehtipuustoa ja nuoria kuusia, haudan pinnalla kasvoi korkeaa aluskasvillisuutta. Halssi on kaivettu joelle päin etelään.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan ja tie- ja kaapelilinjoihin on n. 460-500 m.		

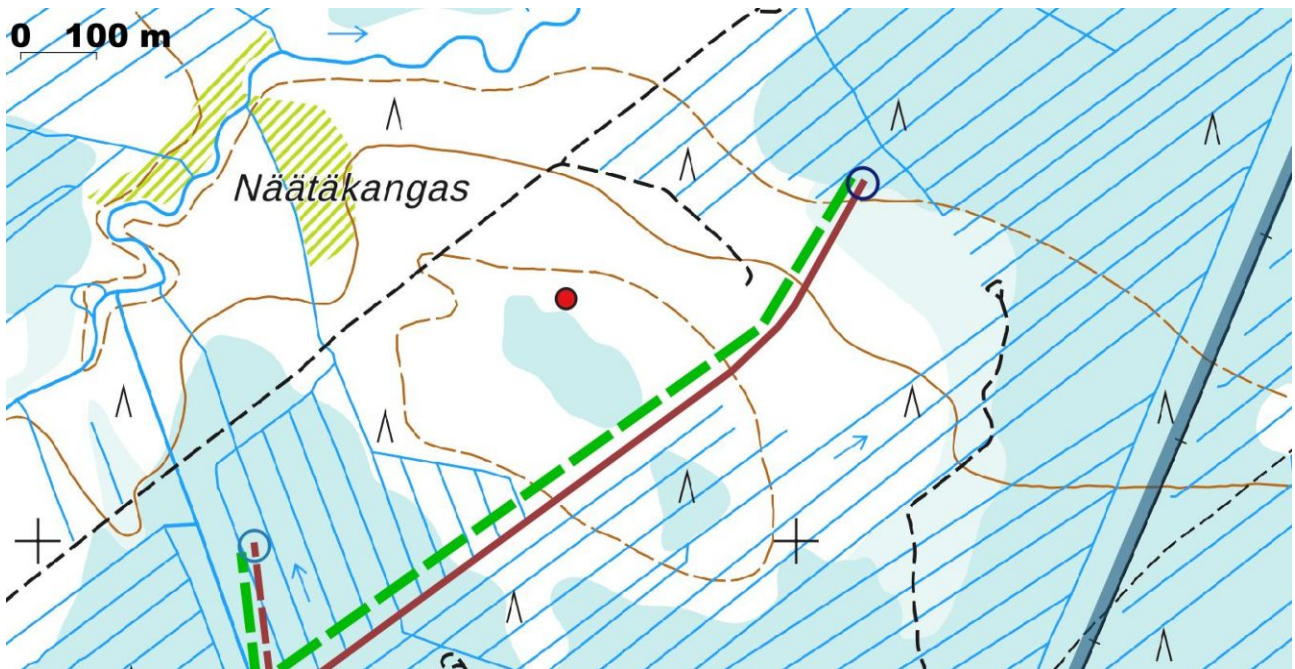
Näätäkangas pohjoinen. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta kasvillisuuden lomassa, kuva koilliseen.

4. SIIKALATVA Näätäkangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7141314,000 I: 436697,000
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 72,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Kuvaus: Laajan ja matalan Näätäkankaan korkeimman alueen pohjoisreunalla, alueella kasvaa tiheää nuorta mäntytaimikko, eteläpuolella on soistunut alue. Pieni n. 7 m läpimitaltaan oleva tervahauta, kapea n. 4 m pitkä halssi pohjoiseen, myös haudan päällä kasvaa tiheää nuorta mäntytaimikkoa.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 400 m, tie- ja kaapelilinjoihin n. 170-200 m.		

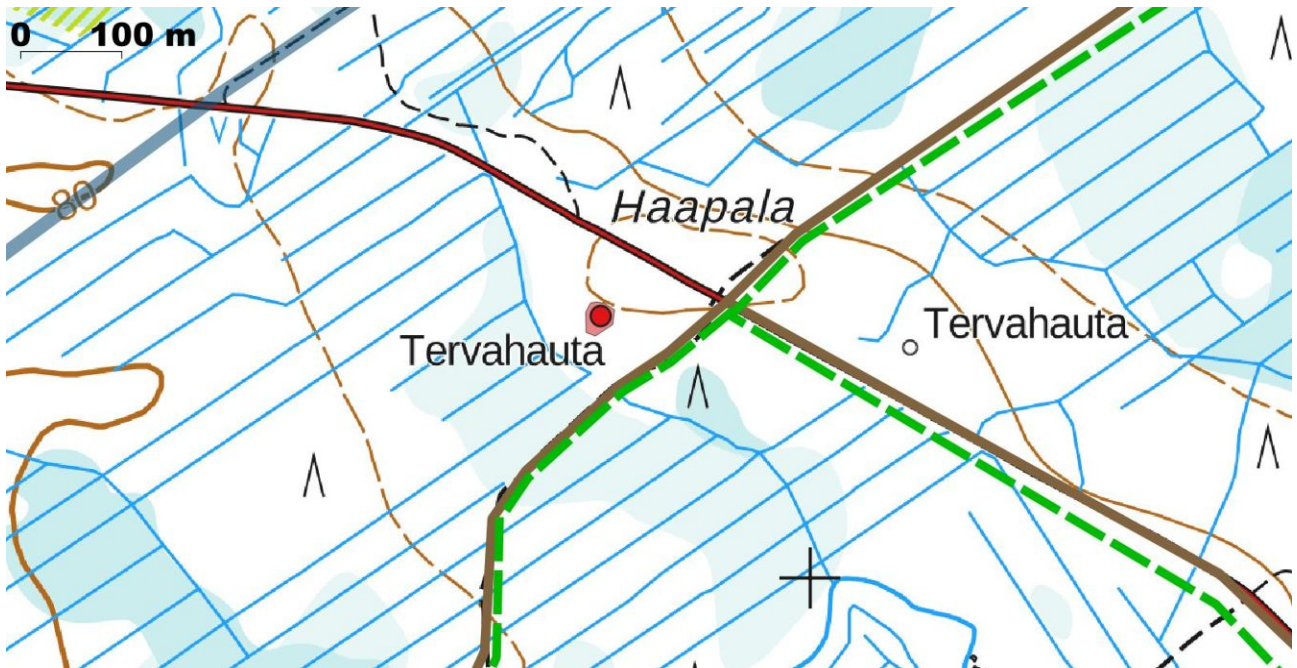

Näätäkangas. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta taimikossa, kuva halssin suuntaan etelään.

5. SIIKALATVA Haapala			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7141254,604 I: 434792,831
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 76,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Kuvaus: Viitastenjärven ja Leuvanjärven pohjoispuolella kulkevan Tyngäntien varrella, tiestä n. 70 m etelään. Loivasti etelään laskevan hiekkakankaan lounaisreunalla n. 13 m läpimitaltaan oleva tervahauta, matala n. 50 cm korkea reunavalli, keskuskuoppa on syvyydeltään jotakuinkin samaa luokkaa. Kankaalla oli tehty avohakkuu ja metsänauraus, haudan päälle on jätetty säästöpuuryhmä, auras on tehty tervahaudan reunoja myöten. Tervahauta on merkitty maastokartalle.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 1000 m, tie- ja kaapelilinjat kulkevat n. 50-60 metrin etäisyydellä kaakkoispuolella.		

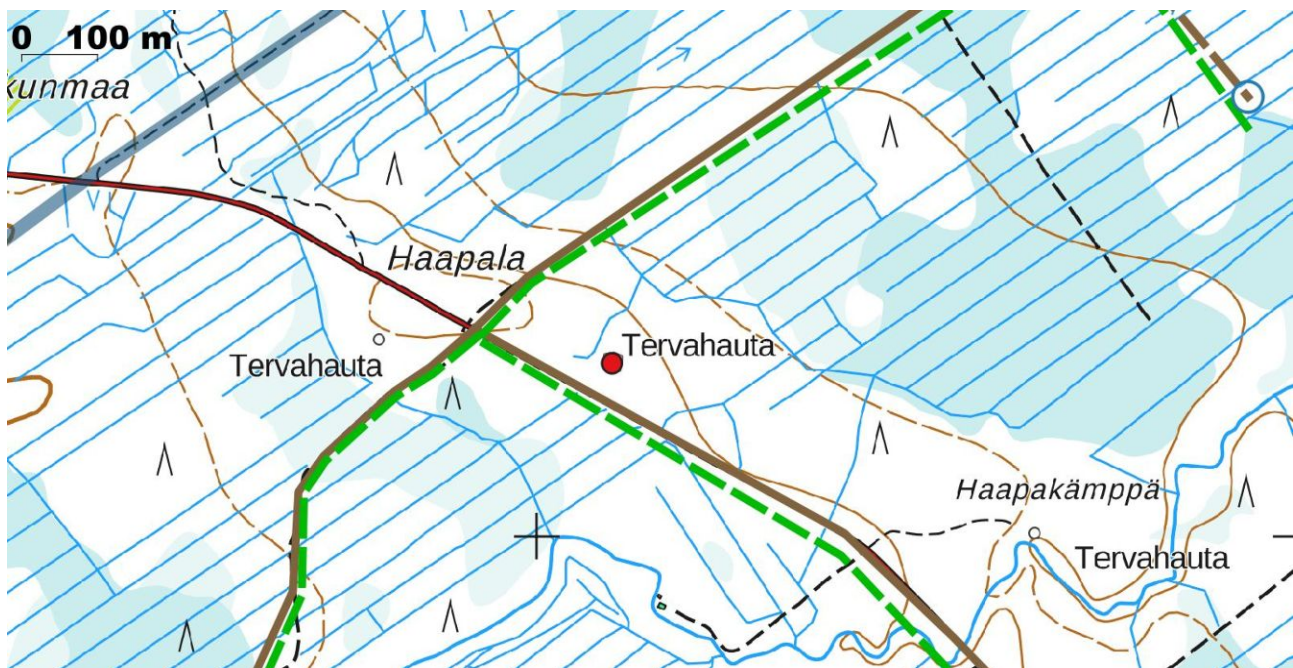
Haapala. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta säästöpuuryhmän kohdalla, kuva etelään.

6. SIIKALATVA Haapala itä

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7141223,883 I: 435099,012
Tyypin tarkenne	hiilimiilut	N2000	Z n. 75 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus
Kuvaus: Viitastenjärven ja Leuvanjärven pohjoispuolella kulkevan Tyngäntien varrella, tiestä n. 30 m pohjoiseen tasaisella kivikkoisella kankaalla. Paikalla kasvaa nuorta puustoa, pohjoispuolella on ojitettua rämettä. Noin 6 m läpimitaltaan oleva rakenteeltaan hieman epäselvä hiilimiilu, n. 30-50 cm:n kokoisista kivistä ja maasta koostuva n. 70-80 cm korkea reunavalli, keskellä n. 2,5-3 m kokoinen ja n. 60 cm syvä kuoppa, pohjoiseen on tervahaudan halssia muistuttava kaivanto, mutta se ei ole halssi. Miilun päällä kasvaa nuorta puustoa, jonkin verran katajia. Kairauksessa löytyi keskeltä ja ympäriltä hiiltä. Maastokartalle paikalle on merkitty tervahauta. Vuoden 1957 peruskartalle on merkitty heti kohteen länsipuolelle entinen niitty tai laidun, joka on yltänyt molemmille puolille nykyistä Tyngäntietä.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 900 m, parannettavaan Tyngäntiehen n. 30 m ja kaapeliliinaan Tyngäntien eteläpuolella n. 50 m.		

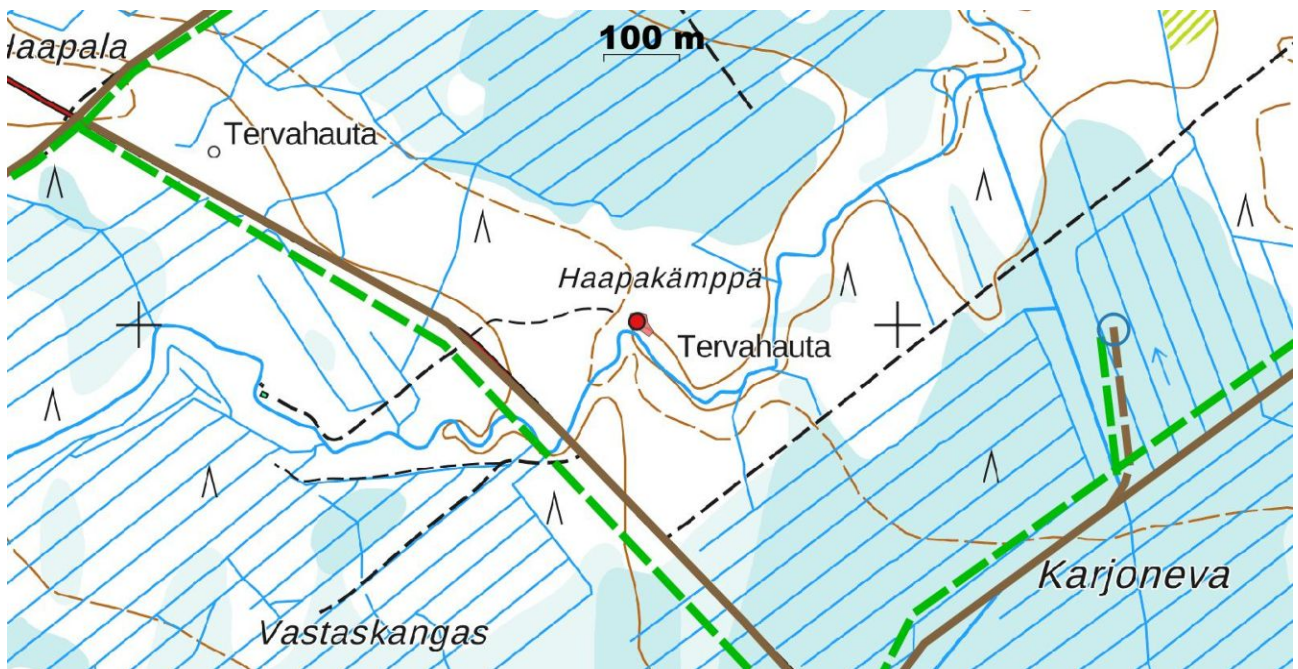

Haapala itä. Taustakartta Mml 8/2022.

Miilun keskuskuoppa puuston lomassa.

7. SIIKALATVA Haapakämpä			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7141003,984 I: 435656,939 P: 7140993,217 I: 435671,699
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 70 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahauta, idar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Kuvaus: Viitastenjärven ja Leuvanjärven pohjoispuolella kulkevalta Tyngäntieltä itään Leuvanojan varteen johtavan metsätien päässä, Leuvanojan pohjoispuolella, rantatörmän reunalla. Tervahaudan läpimitta on noin 14 m, päällä kasvaa useampi varttunut kuusi, ympärillä lehtipuita, joitakin vanhoja haapojakin, halssi joelle etelään. Noin 10 m kaakkoon on kellarin jäännökseksi tulkittu kuoppa, se on n. 4 x 2,5 m reunoista mitattuna, reunoilla matalaa vallia, pinta vankan sammalkerroksen peitossa. Heti länsipuolella on metsäkämpän jäännös, joka on tämän raportin kohde 8. Tervahauta on merkitty 1840-luvun pitäjänkartalle ja nykyiselle maastokartalle.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 600 m, tie- ja kaapelilinjoihin n. 160-190 m.		

Haapakämpä. Taustakartta Mml 8/2022.

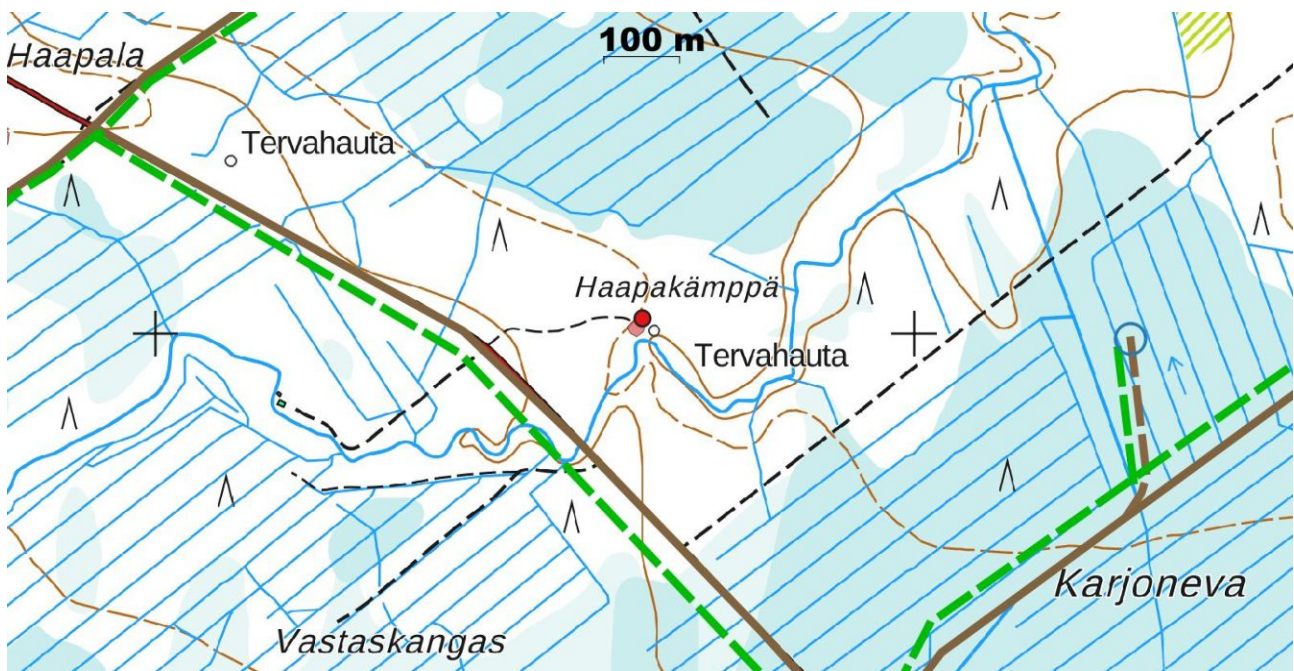
Tervahauta on merkitty 1840-luvun pitäjänkartalle, kartta: Kansallisarkisto, Ia Pitäjänkartat, Rantsila 341205.

Etualalla heikosti erottuva kellarikuopaksi tulkittu jäännös, takana taustalla tervahauta, kuva luoteeseen.

8. SIIKALATVA Haapakämpä 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7141020,039 I: 435641,868 P: 7141008,859 I: 435627,546 P: 7141003,937 I: 435638,973
Tyypin tarkenne	kämpät	N2000	Z n. 70-72,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	metsäkämpän jäännös
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Kuvaus: Viitastenjärven ja Leuvanjärven pohjoispuolella kulkevalta Tyngäntieltä itään Leuvanojan varteen johtavan metsätien päässä, Leuvanojan pohjoisrannalla. Paikalla on metsäkämpän ja siihen liittyvien kahden kellarin jäännökset. Kämpän perustus on n. 10 x 5 m, oviaukko pohjoiseen, hirsikertoja on jäljellä 4-5, eteläreunalla siirrettävä ruostunut pönttöuuni. Kämpän eteläpuolella on joen törmällä kaksi kellarikuoppaa; toinen suorakaiteen muotoinen on n. 3 x 2 m, toinen pyöreähkö kuoppa n. 2,5 m läpimitaltaan, kellareiden syvyys on n. 50- 70 cm, kumpikin oli inventoinnin aikana korkean pintakasvillisuuden peittämä. Ympäristössä kasvaa sekametsää, myös varttunutta puustoa. Kämpä on merkitty vanhoille peruskartoille alkaen vuodesta 1956 ja vielä vuoden 1990 kartalle. Paikan nimi on nykyisellä maastokartalla Haapakämpä.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 600 m, tie- ja kaapelilinjoihin n. 140-180 m.		

Haapakämpä 2. Taustakartta Mml 8/2022.

Kämpän jäännös koilliseen.

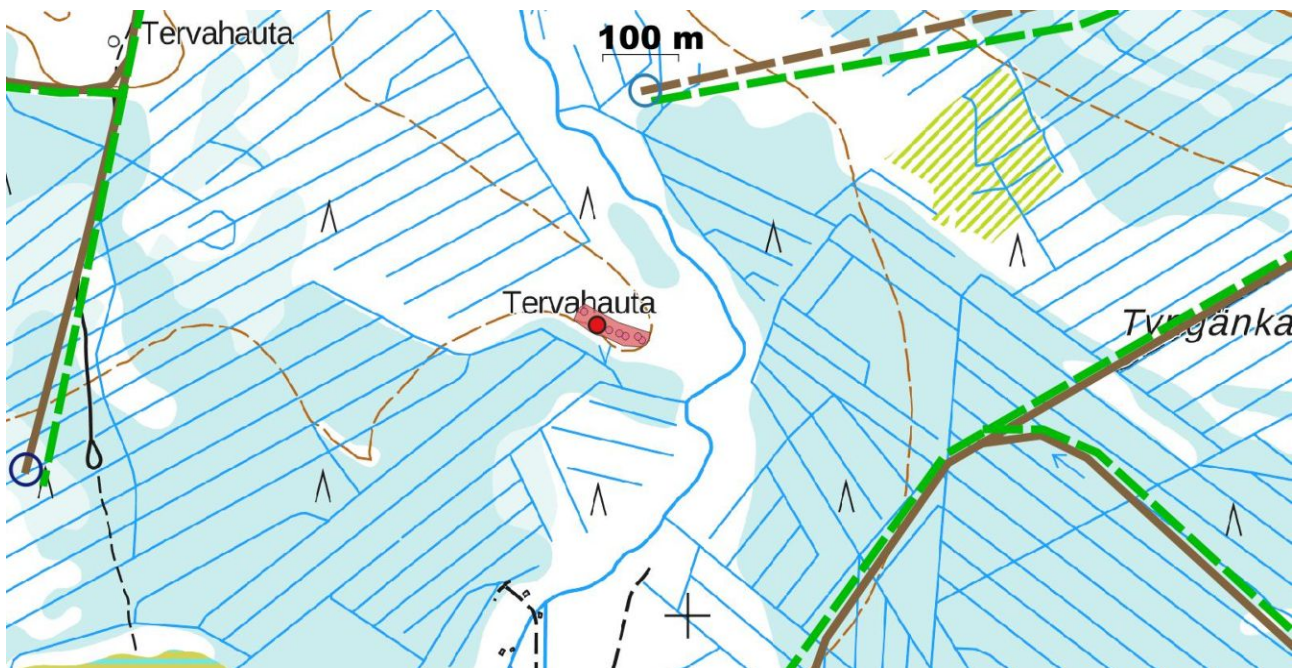

Isompi kellarikuoppa kairan kohdalla, kuva lounaaseen.

9. SIIKALATVA Leuvankangas kaakko			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7139376,514 I: 434880,099
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 82,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	tervahauta, lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, koekuopat
Kuvaus: Leuvanjärvestä n. 600 m koilliseen ja Leuvanojasta n. 100 m länteen matalan hiekkakankaan etelälaidalla, ympäröivä alue on rämettä, pääosin ojitettua, ympäröivällä kankaalla oli tehty avohakkuu ja metsänauraus. Paikalla on tervahauta ja kuusi hiilimiilua. Tervahauta on n. 12 m läpimitaltaan, halssi lounaaseen, länsilaidalla on myöhemmin, mahdollisesti puuhiilen valmistuksen yhteydessä kaivettu n. 1,5 m läpimitaltaan oleva ja n. 70 cm syvä kuoppa. Haudan päällä kasvaa mäntyjä. Miilut sijaitsevat jokseenkin rivissä tervahaudan itäpuolella ja yksi vielä tervahaudan luoteispuolella, miilut ovat n. 1-2 m halkaisijoiltaan ja n. 50-60 cm syviä, kairauksessa pohjalta n. 5 cm paksu hiilikerros, ei huuhtoutumiskerrosta. Tervahauta on merkitty maastokartalle.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan, kaapelilinjaan ja tielinjaan on n. 270-290 m.		

Alakohteet, koordinaatit

tyyppi	x,N,11,3	y,N,11,3
hiilimiilu	434939,441	7139356,701
hiilimiilu	434934,089	7139361,497
hiilimiilu	434917,592	7139362,070
hiilimiilu	434909,509	7139365,585
hiilimiilu	434895,988	7139369,885
hiilimiilu	434862,995	7139393,772
tervahauta	434880,099	7139376,514

Leuvankangas kaakko. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta puuston lomassa, kuva länteen.

Eteläisin miilu luoteeseen.

10. SIIKALATVA Leuvanoja

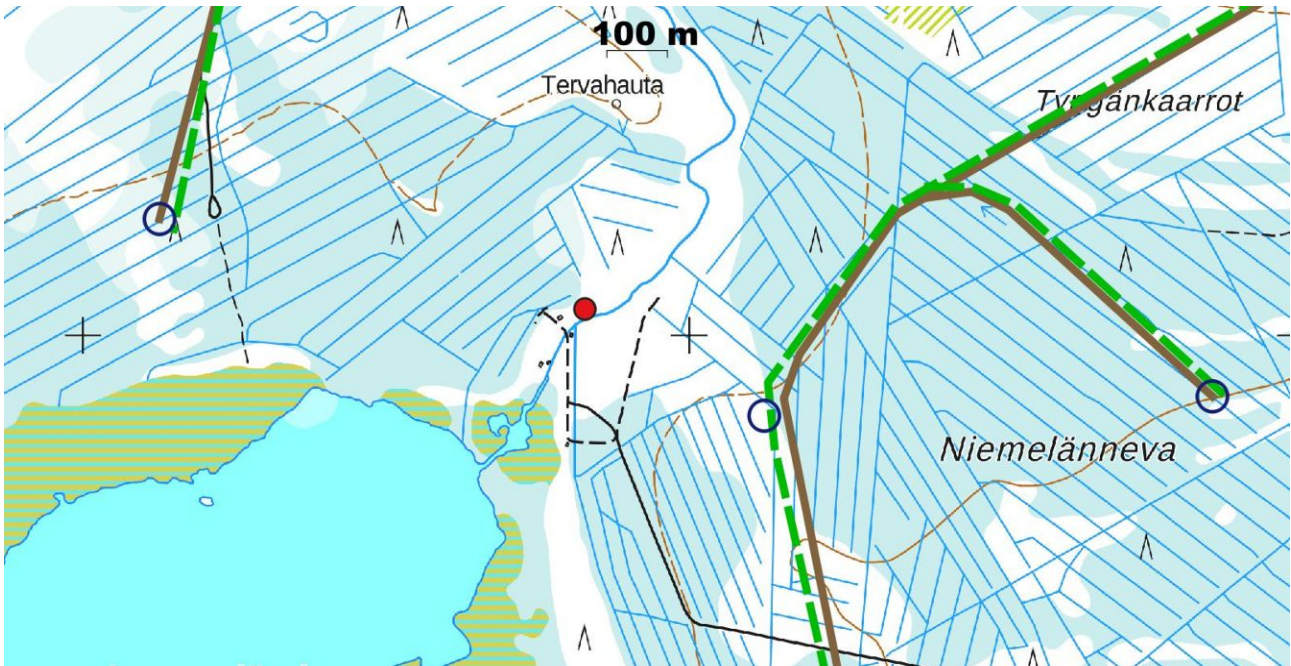
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Muu kohde	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7139043,048 I: 434828,219
Tyyppin tarkenne	kämpät	N2000	Z n. 80 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	gps-mittaus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: Leuvanjärvestä virtaavan Leuvanojan varrella, järvestä n. 300 m koilliseen, virran pohjoispuolella. Romahtaneen kämpän jäännös, jossa vielä 3-5 kohtuullisen hyväkuntoista hirsikertaa. Rakennus on merkitty vuosien 1979 ja 1990 peruskartoille. Kysymys voi olla Leuvanojan varren luonnonheinän keruuseen liittyvästä kämpästä.

Ehdotus suojavyöhykkeeksi:

- Etäisyys tuulivoimalan paikkaan n. 340 m, tie- ja kaapelilinjoihin n. 320-350 m.

Leuvanoja. Taustakartta Mml 8/2022.

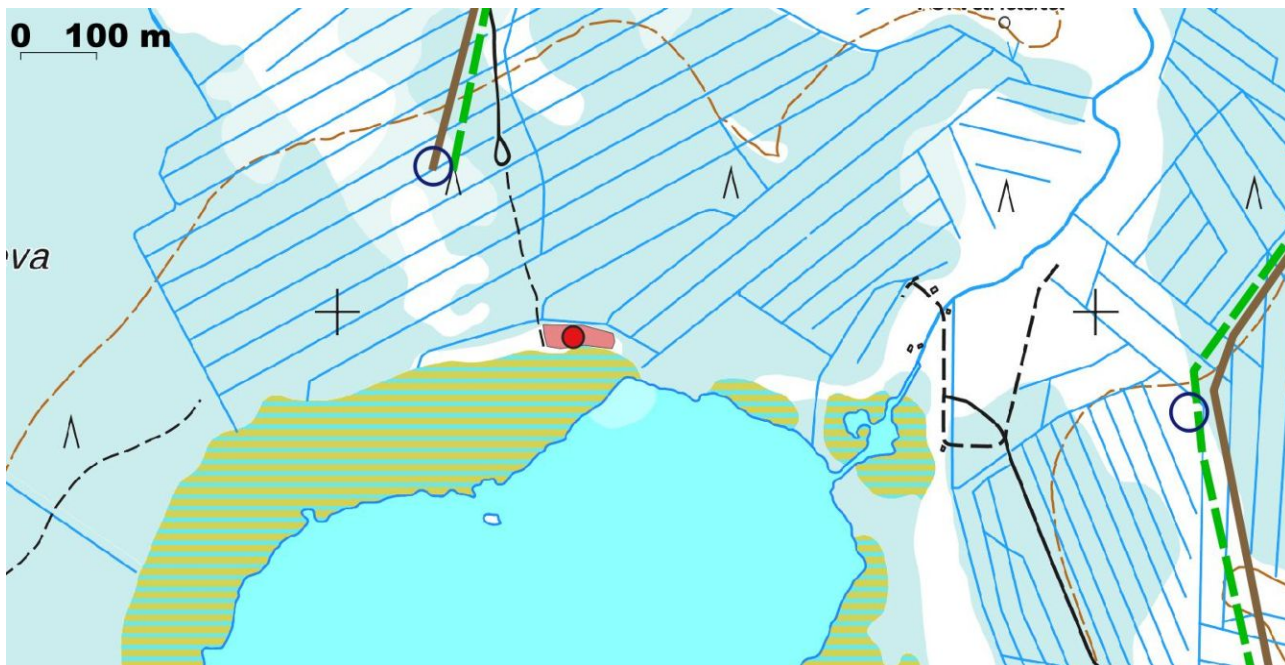
Kämpän jäännös pohjoiseen.

11. SIIKALATVA Leuvanjärvi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Muu kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7138967,560 I: 434311,363
Tyyppin tarkenne	kalastuspaikat	N2000	Z n. 82 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	rannalla sijaitseva vapaa-ajan asunto
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: Leuvanjärven pohjoisrannalle on merkitty kalavajoja, "Fisbodor", 1840-luvun pitäjänkartalle ja länsirannalle vielä yksi kalavaja. Järven pohjoisrannalla on suota olevan rannan ja rämeen ympäröimä pieni kohoama, jolla on nykyään hirsi-lauta-rakenteinen vapaa-ajan asunto sekä toinen kevyempi siirrettävä pieni lautarakenteinen mökki. Isomman mökin kohdalle on merkitty rakennus vuoden 1990 peruskartalle, nykyiselle maastokartalle paikalle ei ole merkitty rakennuksia. Noin 80 m länteen on puolestaan merkitty rakennus vanhimmalle vuoden 1957 peruskartalle. Mökkien ympärillä kasvaa lehtipuustoa. Järven rannalta ei löytynyt jäänteitä 1800-luvun kalavajoista tai muita merkkejä paikan vanhemmasta kalastuksesta. Itäpuolella rannassa on muutamia pitkälle lahonneita puuveneitä ja ainakin yksi puukehikkoon tehty katiska. Leuvanjärvi on yli kilometrin pituinen ja vajaa puoli kilometriä leveä, sen rannat ovat tasaista suota, niitä ympäröivät alueet on ojitettu. Järvi laskettiin 1800-luvun lopulla ja vesitettiin uudelleen 1900-luvun puolivälissä. Länsirannalla pitäjänkartalle merkityn kalavajan kohdalla on uudempia rakennuksia.

Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	- Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 250 m, tie- ja kaapelilinjoihin n. 230-250 m.
----------------------------	---

Leuvanjärvi. Taustakartta Mml 8/2022.

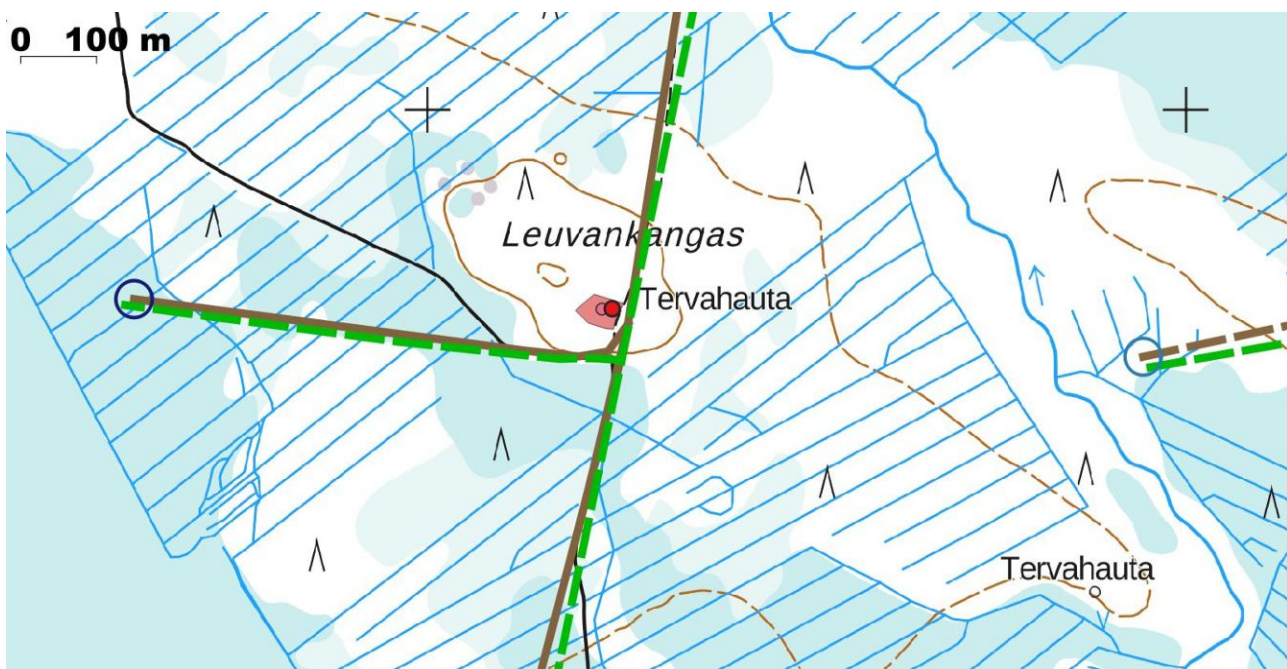
Paikalla oleva mökki.

1840-luvun pitäjänkartta, jolle on merkitty kalavajvoja järven pohjoisrannalle ja länsirannalle yksi kalavaja. Kartta: Maanmittaushallitus ja Pitäjänkartat, Rantsila 341205.

12. SIIKALATVA Leuvankangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7139742,937 I: 434242,734 P: 7139742,377 I: 434229,118
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 85 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	tervahauta, lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus
Kuvaus: Leuvanjärvestä n. 800 m pohjoiseen matalalla hiekkaisella mäntykankaalla maastokartalle merkitty tervahauta, heti metsätien länsipuolella, metsätien kohdalla on kulkenut talvitie. Tervahauta on n. 15 m läpimitaltaan, halssi länteen. Haudan länsipuolella, halssista hieman luoteeseen on suorakaiteen muotoinen tervavarasto, joka on n. 8 x 4 m vallien reunoista mitattuna, reunavalli on n. 1 m leveä ja n. 30-40 cm korkea, varaston pohja on n. 20-30 cm luontaista maanpintaa alempana.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 580 m, kaapeli- ja tielinjoihin n. 10 m.		

Leuvankangas. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta pohjoiseen.

Tervavarasto länsi-luoteeseen.

13. SIIKALATVA Kiikkukangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	Tervahauta P: 7137659,992 I: 432744,294 tervahauta P: 7137644,942 I: 432769,662 kiuas P: 7137650,061 I: 432739,586
Tyyppin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 87,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	Läntisempi tervahauta, lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus
Kuvaus: Leuvanjärvestä n. 1,2 km lounaaseen rämeiden ympäröimällä matalalla hiekkaisella kankaalla, alueen puusto on nuorehkoa mäntykasvatusmetsää. Paikalla on kaksi tervahautaa ja tervapirtin kiuas. Isompi tervahauta on läpimitaltaan n. 14 m, halssi lounaaseen. Sen kaakkoispuolella oleva tervahauta on n. 10 m läpimitaltaan, halssi koilliseen. Hautojen päällä kasvaa jonkin verran mäntypuita. Tervapirtin kiu-kaan läpimitta on n. 2,5 m ja korkeus n. 30 cm, kiuas on hajonnut.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tie- ja maakaapelilinjoihin on n. 40-50 m, tuulivoimalan paikkaan n. 330 m.		

Kiikkukangas. Taustakartta Mml 8/2022.

Läntisempi tervahauta koilliseen.

Kiuas länteen.

14. SIIKALATVA Suninkangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7136785,864 I: 435143,436
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 85 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: Leuvanjärvestä n. 1,1 km kaakkoon kapeahkolla rämeisiin rajautuvalla Suninkankaalla maastokartalle merkitty tervahauta. Alueen puusto on sekametsää. Metsätien pohjoisreunalla on n. 10 m läpimitaltaan oleva tervahauta, halssi tielle päin. Päällä kasvaa erilajista puustoa. Noin 300 m kaakkoon on sijainnut Sunin tila, paikalle on merkitty rakennuksia vielä vuoden 1990 peruskartalle. Nykyään paikalla on entinen peltoalue, joka on metsittymässä.

Ehdotus suojavyöhykkeeksi: Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 250 m, tie- ja kaapelilinjoihin n. 200-220 m.

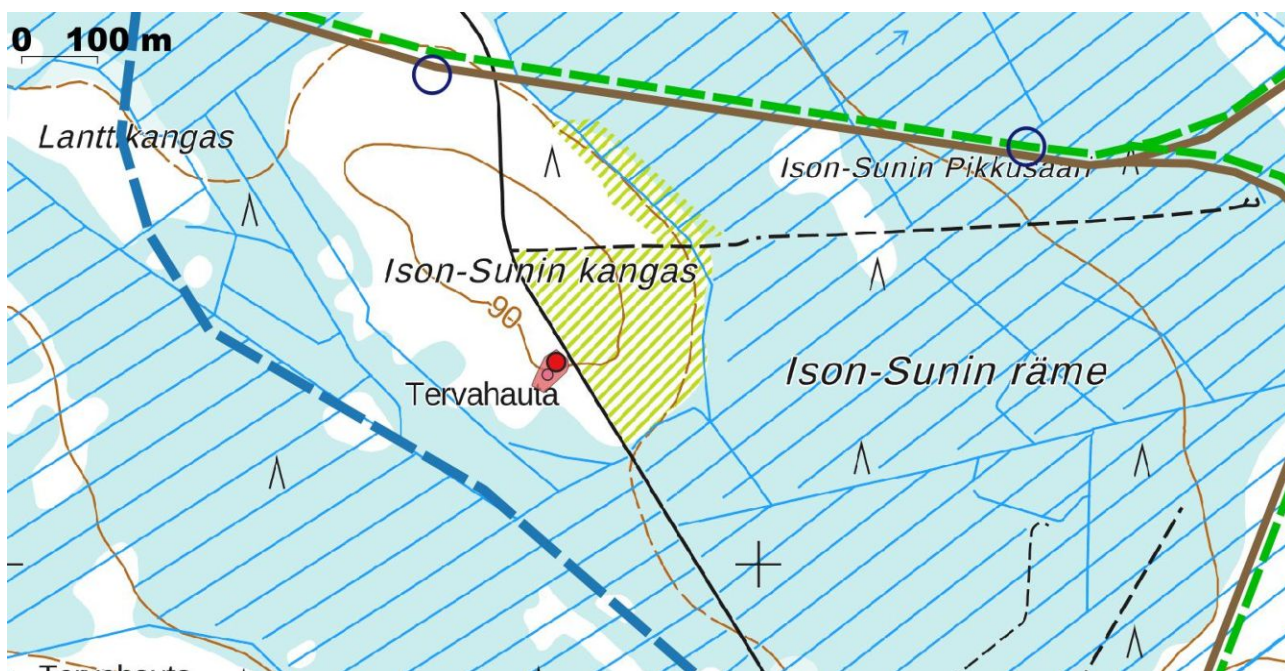

Suninkangas. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta lounaaseen.

15. SIIKALATVA Ison-Sunin kangas			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7136262,690 I: 433733,086 P: 7136246,347 I: 433721,629
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 90 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	tervahauta, lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus
Kuvaus: Leuvanjärvestä n. 1,6 km etelälounaaseen maastokartalle merkitty tervahauta Hietaharjuntieltä pohjoiseen kulkevan metsätien varrella, vajaa 10 m tiestä länteen. Hieman ympäristöstään kohoavan kankaan maaperä on hiekkaa, puusto harvaa mäntymetsää. Tervahauta on n. 14 m läpimitaltaan, halssi etelälounaaseen, haudan päällä kasvaa mäntyjä. Noin 25 m lounaaseen on tervavarasto, joka on n. 15 x 5 m vallin reunoista mitattuna, n. 50 cm korkea ja n. 1 m leveä valli erottuu selvästi, varaston pohja on jonkin verran luontaista maanpintaa alempana. Päällä kasvaa muutamia mäntyjä.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys sähkönsiirtoreittiin on n. 150 m, tuulivoimalan paikkaan n. 390 m.		

Ison-Sunin kangas. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta koilliseen.

Tervavarasto kaakkoon.

16. SIIKALATVA Multakaarrot itä

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7135829,147 I: 433028,863 P: 7135838,554 I: 433045,130
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 92,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	tervahauta, lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus

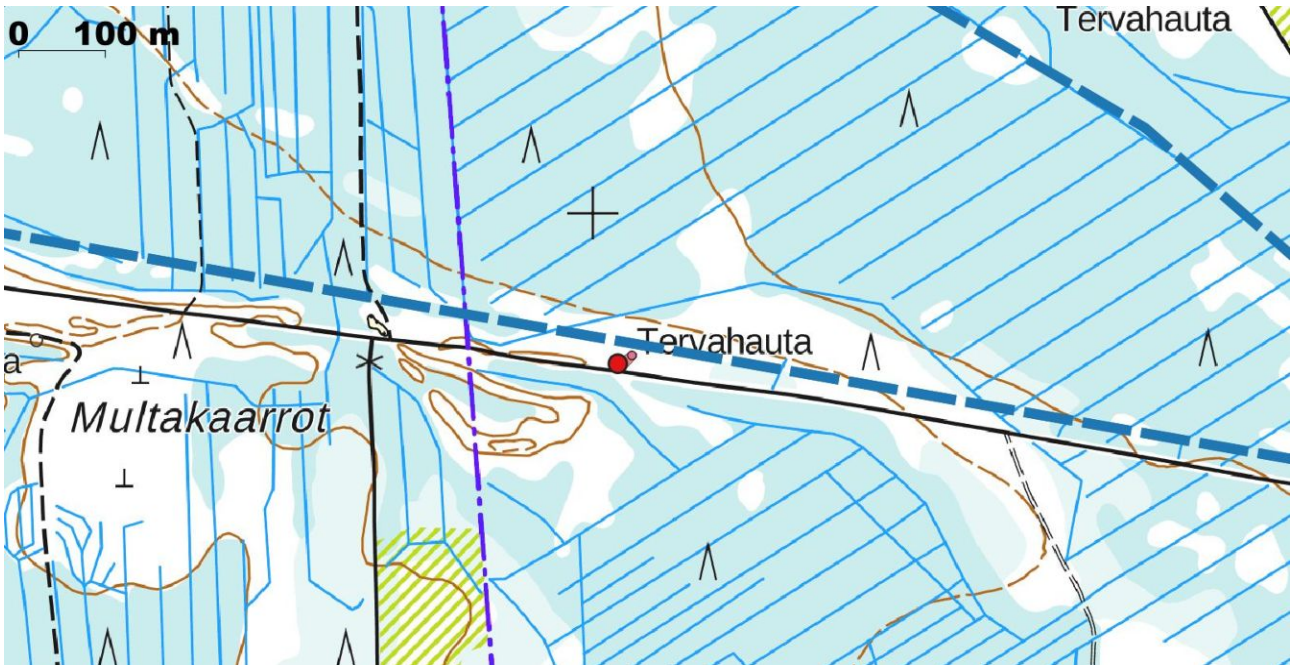
Kuvaus: Kivijärvestä n. 1,2 km koilliseen, välittömästi Hietaharjuntien pohjoispuolella. Alueen maaperä on hiekkaa, puusto mäntymetsää. Tervahauta on läpimitaltaan n. 12 m, halssi pohjois-luoteeseen. Päällä kas-

vaa lähinnä nuoria männyn taimia. Haudan eteläreuna yltää metsätielle. Noin 10 m koilliseen on matala ki-
veys, josta tuli kairauksessa hiiltä, jäännös voi olla hajonnut tervapirtin kiuas.

Ehdotus suojavyö-
hykkeeksi:

Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 940 m, sähkönsiirtoreittiin n. 10 m.

Multakaarrot itä. Taustakartta Mml 8/2022.

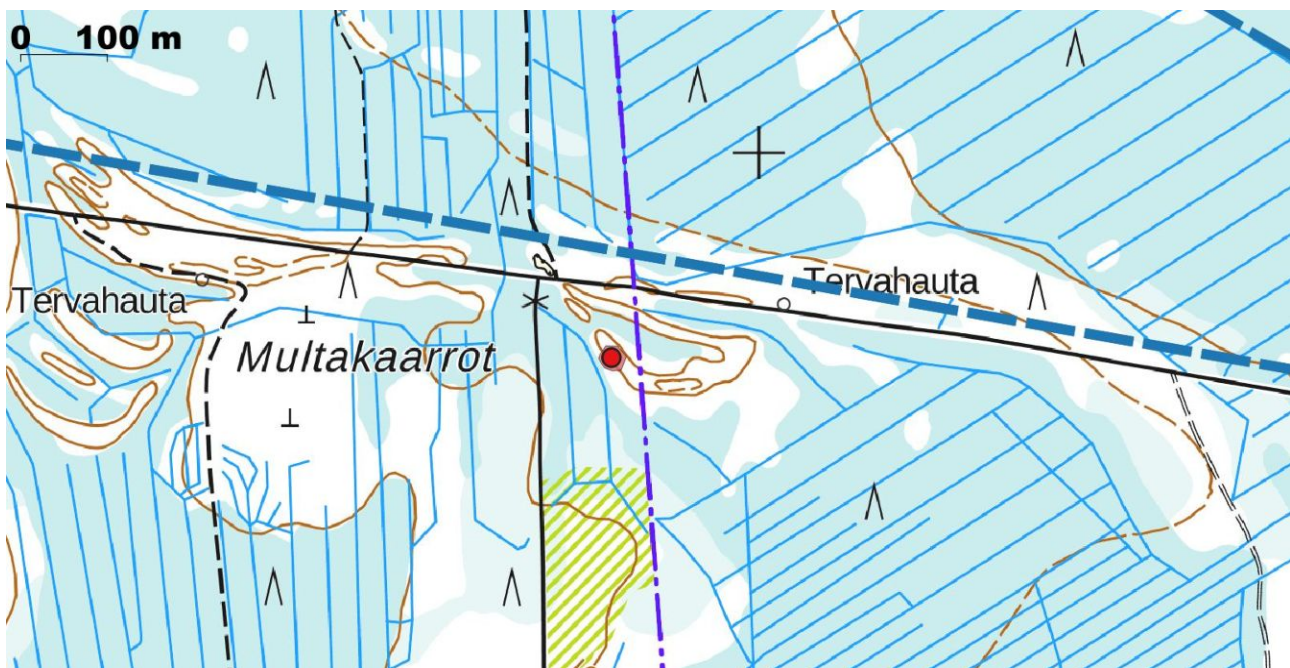
Tervahauta koilliseen.

Kiukaan jäännös erottuu heikosti kuvassa, koilliseen.

17. SIIKAJOKI Multakaarrot			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7135767,430 I: 432829,405
Tyyppin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 95 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus
Kuvaus: Kivijärvestä n. 1,05 km pohjoiseen ja Hietaharjuntiestä n. 60 m etelään Siikajoen ja Siikalatvan kuntarajan tuntumassa kumpuilevalla hiekkadyynikentällä. Kapean hiekkadyynin länsikärjessä sijaitseva tervahauta on läpimitaltaan n. 12 m. Haudan päältä on ajettu metsäkoneella, joka on hieman rikkonut maan pintakerrosta, johon oli kuitenkin jo muodostunut uusi kasvillisuus, ajourat erottuvat kuitenkin hyvin. Haudan päällä ja lähiympäristössä kasvaa mäntypuustoa.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 1000 m, sähkönsiirtoreittiin n. 100 m.		

Multakaarrot. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta kaakkoon.

18. SIIKAJOKI Multakaarrot länsi			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7135855,473 I: 432358,506
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 97,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus
Kuvaus: Kivijärvestä n. 1,2 km pohjoiseen ja Hietaharjuntiestä n. 50 m etelään. Suhteellisen jyrkän hiekkadyynin eteläreunalla sijaitseva tervahauta on läpimitaltaan n. 10 m, halssi etelään. Haudan pohjoispuolella kulkeva metsätie leikkaa haudan pohjoisreunaa. Haudan päällä ja lähiympäristössä kasvaa eri-ikäistä mäntypuustoa. Tervahauta on merkitty maastokartalle.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on yli 800 m, sähkönsiirtoreittiin n. 100 m.		

Multakaarrot länsi. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta kaakkoon.

19. SIIKAJOKI Harjuinaho

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7136414,483 I: 431897,919
Tyypin tarkenne	rajamerkit	N2000	Z n. 95 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	gps-mittaus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus

Kuvaus: Kivijärvestä n. 1,8 km pohjois-koilliseen ja Hietaharjuntien varrella, tien itäpuolella. Siikalatvan ja Siikajoen nykyisellä kuntarajalla on n. 50 cm korkea rajakivi, joka on asetettu n. 1,5 m halkaisijaltaan olevan röykkiön päälle, röykkiö on kasvillisuuden peittämä ja se voitiin havaita paremmin kairaamalla. Rajakivessä ei erotettu vanhoja merkintöjä, kiven pinnassa kasvaa jäkälää ja jonkin verran sammalta. Muutamien metrin päässä pohjoiseen on yksi jotakuinkin rajamerkin kanssa samankokoinen linjakivi. Kohdalle on merkitty 1840-luvun pitäjänkartalle entisen Rantsilan ja Pulkkilan pitäjien välinen rajapiste (ks. pitäjänkartta, kohde 20).

Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 180 m, kaapeli- ja tielinjat kulkevat kohteen vieritse alle 10 metrin etäisyydellä.
-----------------------------------	--

Harjuinaho. Taustakartta Mml 8/2022.

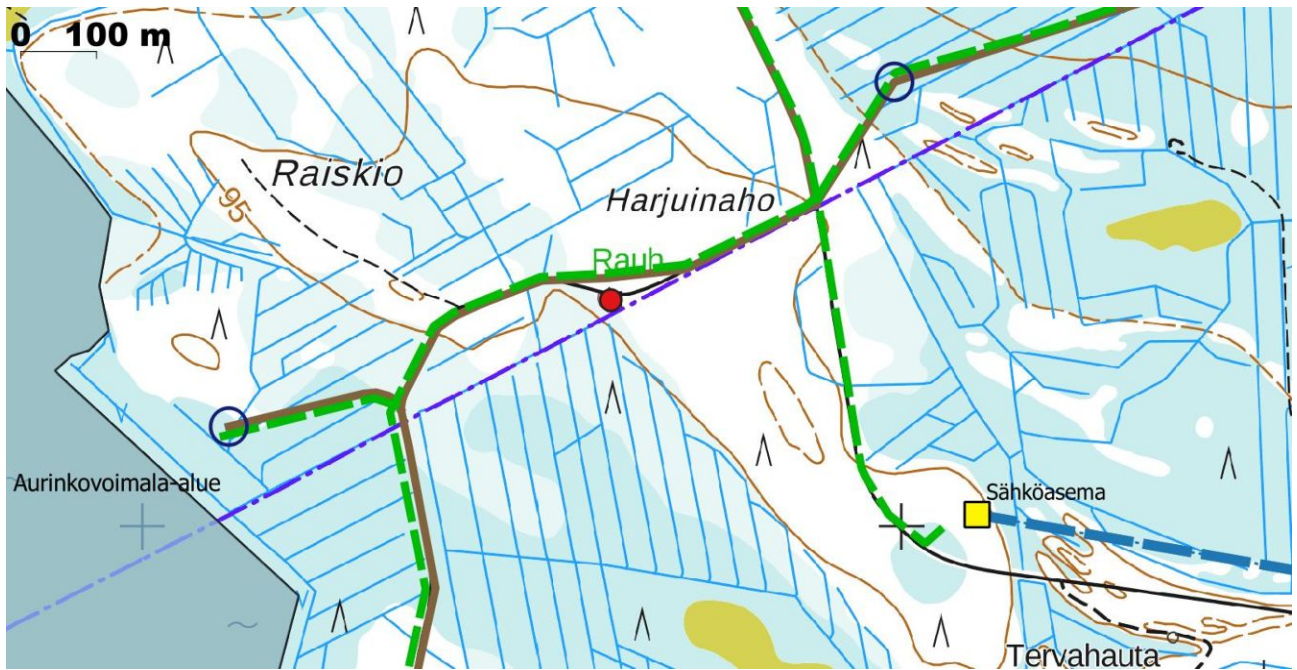
Rajakivi lounaaseen ja pohjoiseen, oikealla kuvassa myös rajakiven pohjoispuolella oleva linjakivi.

20. SIIKALATVA Harjuinaho 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Kulkuväylät	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7136293,101 I: 431617,515
Tyypin tarkenne	merkkipuut	N2000	Z n. 97,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	gps-mittaus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi

Kuvaus: Kivijärvestä n. 1,8 km koilliseen ja Hietaharjuntiestä länteen johtavan metsätien varrella Siikajoen ja Siikalatvan kuntarajan tuntumassa. Paikalla on merkitty maastokartalle metsätien eteläpuolelle rauhoitettu puu. Paikalla on vanha varttunut n. 30-metrinen kilpikaarnainen mänty, johon on tehty eri puolille kaiveruksia pilkkoihin, joita on ainakin 5. Kasvun perusteella merkintöjen ikä voi olla 200-vuottakin, itse puu voi olla paljon vanhempi. Selvimässä pilkassa on alekkain merkinnät LA, KL, joiden välissä pienempi kaiverus 42, ja alimmaisena ET. Toisella sivulla olevan pilkan alaosa on vanhaa puumerkkiä muistuttava kaiverus, pilkoissa voi olla muitakin henkilöiden puumerkkejä, joilla voi olla jo runsaasti ikää. Lisäksi pilkoissa on paljon merkintöjä, jotka eivät erotu selvästi, eikä niitä ryhdytty tarkemmin tulkitsemaan. Kohdalla on kulkenut eteläpuoliselle Kivijärvelle vanha reitti, joka on merkitty 1840-luvun pitäjänkartalle polkuna, samalle kohdalle on merkitty polku tai jonkinlainen metsätie vielä vuoden 1990 peruskartalle, tätä nykyä kulku-ura on aika lailla kasvanut kokonaan umpeen.

Ehdotus suojavaik- hykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 450 m, kaapeli- ja tielinjoihin n. 20-30 m.
--	--

Harjuinaho 2. Taustakartta Mml 8/2022.

Selvimmät kaiverukset.

Epäselvempiä kaiverruksia.

Pilkassa oikealla alhaalla puumerkiksi tulkittava kaiverrus.

Puu kuvattu lounaaseen.

Kohteen sijainti pitäjänkartalle tähden kohdalla (koillispuolelle merkityn rajapisteen kohdalta löytyi vanha raja-merkki, ks. kohde 19). Kartta: Maanmittaushallitus ja Pitäjänkartat, Rantsila 3412 01, 3412 04.

21. SIIKALATVA Jäkälämaa

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7137353,939 I: 431274,314
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 95 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Kuvaus: Leuvanjärvestä n. 2,7 km ja Hietaharjuntiestä n. 150 m lounaaseen rämeiden ympäröimällä moreenikankaalla Jäkälämaan korkeimman laen eteläosassa maanottoalueiden välissä. Noin 15 m läpimitaltaan oleva tervahauta, halssi lounaaseen. Haudan päällä kasvaa jonkin verran mäntyjä, ympäröivä metsä on harvaa mäntymetsää, eteläpuolella on tiheää nuorta kasvatusmetsää. Tervahauta on merkitty maastokartalle.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 190 m, kaapeli- ja tielinjoihin n. 100-120 m.		

Jäkälämaa. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta kaakkoon.

22. SIIKALATVA Huhankangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341205, 341205
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7137017,550 I: 430355,264 P: 7137004,388 I: 430386,526
Tyyppin tarkenne	hiilimiilut	N2000	Z n. 95 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	Gps-mittaus, rakennuksen pohja
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus

Kuvaus: Huhanevan turvetuotantoalueen pohjoispuolella Huhankankaan eteläosassa, maaperä on hiekkaa ja moreenia, puusto harvaa mäntymetsää. Noin 6 m halkaisijaltaan oleva hiilimiilu, pohjamuoto on kulmikas, keskellä n. 1,5 m halkaisijaltaan oleva kuoppa, josta kairauksessa hiiltä, pohjoispuolella on tervahaudan ränniä muistuttava syvennys, mutta kyse ei ole siitä, vaan jostakin muusta kaivannosta. Noin 30 luoteeseen on rakennuksen perusta, mahdollinen puuhiilen polttoon liittynyt pirtin tai muun rakennuksen pohja. Se on kooltaan n. 6 x 4 m vallin reunoista mitattuna, vallin korkeus n. 50 cm ja se koostuu sorasta ja hiekasta, pohja tasainen, oviaukko lounaaseen. Perustan etelävalliin liittyy pienempi ”perusta”, joka on n. 2 x 1 m, siinä myös muilla sivuilla enimmillään n. 50 cm korkea valli. Kohteen itäpuolitse on johtanut Kivijärven ja Näsälänperän välinen vanha kulkureitti samalla kohdalla, missä myös nykyinen metsäajoura kulkee. Reitti on merkitty 1840-luvun pitäjänkartalle polkuna ja myös alueesta laaditulle vanhimmalle vuoden 1957 peruskartalle.

Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 460 m, kaapeli- ja tielinjoihin n. 70 m.
-----------------------------------	---

Huhankangas. Taustakartta Mml 8/2022.

Miilu etelään.

Rakennuksen pohja länteen.

23. SIIKAJOKI Huhanneva kaakko			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7135387,000 I: 431264,000
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 97,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Kuvaus: Huhannevan turvetuotanoalueen ja Kivijärven välisellä matalalla moreenikankaalla. Tervahauta on läpimitaltaan n. 12 m, halssi lounaaseen. Haudan päällä kasvaa mäntyjä ja jonkin verran kuusta, pinta on heinittynyt.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 740 m, kaapeli- ja tielinjoihin n. 100 m.		

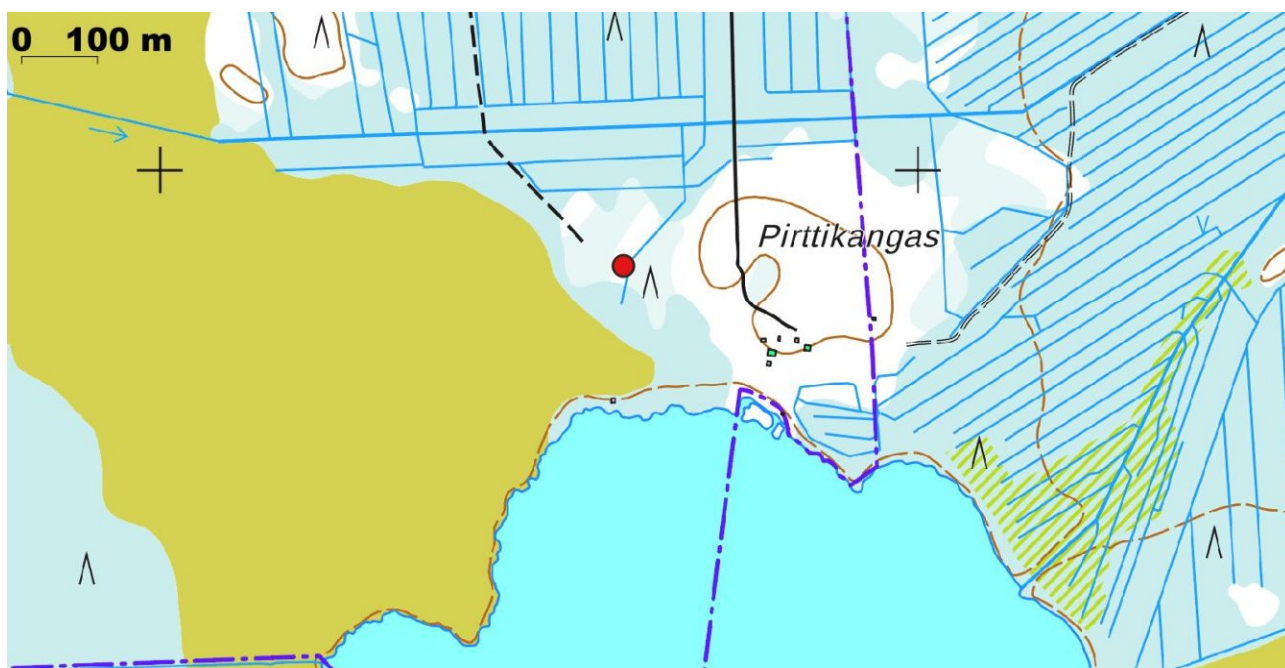

Huhanneva kaakko. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta länteen.

24. SIIKAJOKI Pirttikangas			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Muu kohde	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7134875,451 I: 432611,760
Tyyppin tarkenne	kämpät	N2000	Z n. 92,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	gps-mittaus
Aiemmat tutkimukset	-	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus
Kuvaus: Kivijärven pohjoisrannalle on merkitty sauna 1840-luvun pitäjänkartalle kohdalle, missä nykyisistä vapaa-ajan asunnoista itäisempi sijaitsee. Kysymys voi olla Leuvanojan varren luonnonheinän keruuseen liittyvästä saunasta. Vapaa-ajan asunnoista n. 220-260 m luoteeseen on merkitty vuoden 1957 peruskartalle kämpä. Kämpästä on jäännöksenä lahonnutta puutavaraa, joissa on nauloja sekä kattohuopaa. Järven etelärannalle vuoden 1957 peruskartalle merkityn kämpän kohdalla on yleiseen käyttöön kunnostettu mökki.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	-. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 1,9 km, sähkönsiirtoreittiin n. 1 km.		

Pirttikangas. Taustakartta Mml 8/2022.

Kämpän lahonnutta puutavaraa ja kattohuopaa.

Kivijärven pohjoisrannalle entisten Rantsilan ja Pulkkilan pitäjien rajan tuntumaan Rantsilan puolelle on merkitty pitäjänkartalle sauna ja mahdollisesti toinenkin rakennus. Kartta: Kansallisarkisto: Maanmittaushallitus ja Pitäjänkartat, Rantsila 3412 04, 01.

25. SIIKALATVA Tervaskangas 1

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000035536	TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7135025,337 I: 434786,988
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 92,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	Aiempi tieto
Aiemmat tutkimukset	2015 Timo Sepänmaa, Teermu Tiainen ja Timo Jussila, inventointi 2022 Hans-Peter Schulz, inventointi	Inventointimenetelmät	Ei inventoitu

Kuvaus: 2015: "Alue on hakkuuaukeaa. Maaperä on kivikoista hiekkamoreenia.

Nykyisestä voimajohtolinjasta viitisen kymmentä metriä länteen löytyi hyvin säilynyt ja edustava tervanpolttoon liittyvä kokonaisuus.

a) Tervahauta, halkaisija noin 16 m, halssi lounaaseen.

b) Hiilikasa, halkaisija noin 5 m, korkeus vajaa 1 m.

c) Uunin jäännös, halkaisija noin 2 m, korkeus 80 cm. Tervapirtin kiuas.

d) Maasta tehty rakennuksen perustus, koko noin 5 x 9 m, pitempi sivu luoteis-kaakko-suuntainen. Kaak-

koispää avoin. Perustus on leveydeltään noin 1 m ja korkeudeltaan noin 30 cm. (Lienee jonkinlaisen varas-torakennuksen perustus)."

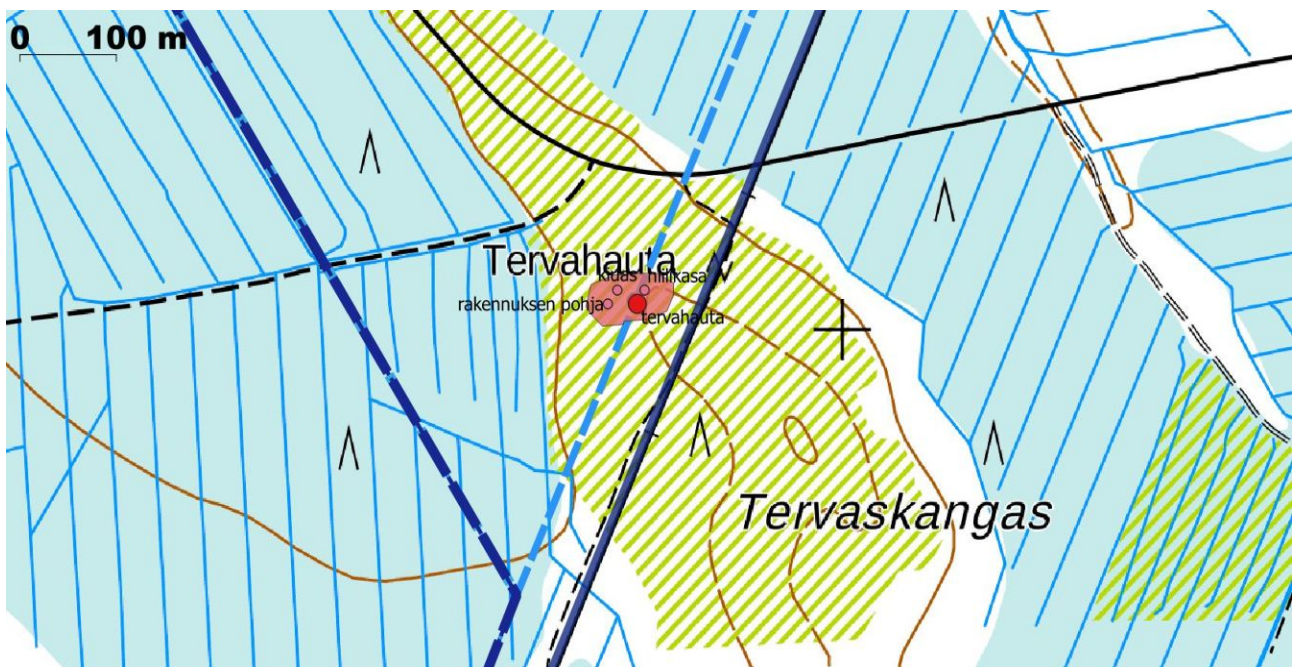
2022: Alueella ollut laaja avohakkuu hiljattain. Tervahauta jätetty hakkaamatta, mutta muuten koko ympäristö hakattu, äestetty ja laikutettu. Rakennuksen perustus ja kiuas vahingoittuneet.

Alakohdeluettelo:

Tunnus	Mj-rekisteris- sä	Tyypin tarkenne	Kuvaus	x	y	z
18-1	a)	tervahauta	entisellään	434787	7135026	93
18-2	d)	rakennuksen pohja	vahingoittunut, metsäkone tms. ajanut yli – rakennuksen pohjaa on paikoin paljastunut; toisen päädyn perustus renkaiden jälkien kohdilta rikki; toisesta päädyistä kadonnut kokonaan; sivut vaikuttivat ehjiltä, mutta erottuvat ympäristöstään huonommin, koska metsäkone on ajanut ympäristöön saman suuntaisia uria, ja niiden välit näyttävät samalta kuin perustuksen vallit	434755	7135023	92
18-3	c)	kiuas	vahingoittunut – metsäkone tms. ajanut yli, niin että kiu-kaasta säilynyt paikoillaan sen pyörien väliin jäänyt osa ja jäljelle jäänyt osa on nyt kapeampi kuin alkuperäinen; kiukaan kivet ovat näkyvillä muutoin kuin päältä ja kahdesta reunasta	434765	7135038	92
18-4	b)	hiilikasa	pääosin entisellään, reunoiltaan mahdollisesti hierman vahingoittunut	434795	7135040	93

Ehdotus suojavyö- hykkeeksi:

Kyllä. Johtoreitti kulkee kohteen yli, etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 700 m.

Tervaskangas 1. Taustakartta Mml 8/2022.

Rakennuksen pohja kuvattu etelään, oikealla vaurioitunut kiuas (kuvat otettu Taikkonevan tuulivoimahankkeen inventoinnissa syksyllä 2022).

26. SIIKALATVA Jäärämäki			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7133396,524 I: 430642,547 P : 7133382,370 I: 430679,076
Tyyppin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 102,50-104 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahauta, lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus
Kuvaus: Turvetuotantoalueiden välissä Jäärämäen korkeimman laen eteläpuolella. Kankaalla oli tehty harvennushakkuu, puusto on harvaa mäntymetsää. Tervahauta on läpimitaltaan n. 13 m, halssi koilliseen. Noin 30 m itäkaakkoon laskevassa rinteessä on turpeen ja varpujen peittämä tervapirtin kiukaan jäännös, se on muodoltaan soikeahko, n. 2 m halkaisijaltaan ja n. 60 cm korkea. Tervahauta on merkitty maastokartalle.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 400 m, kaapeli- ja tielinjoihin n. 90-100 m.		

Jäärämäki. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta koilliseen.

Kiuas itään.

27. SIIKALATVA Paakkilankangas			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7133534,721 I: 431320,508
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 100 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus
Kuvaus: Kivijärven lounaispuolella kulkevan metsätien eteläpuolella kivikkoisen ja kallioisen Paakkilankankaan eteläkärjessä, alue oli puuton avohakkuun jäljiltä. Tervahauta on läpimitaltaan n. 15 m, halssi etelään, matalan koivutaimikon peitossa. Tervahauta on merkitty maastokartalle.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on vajaa 500 m, kaapeli- ja tielinjoin n. 120-130 m.		

Paakkilankangas. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta taimikon peitossa, kuva lounaaseen.

28. SIIKALATVA Kuikkalampi lounas			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7133067,968 I: 432667,517
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 95-97,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	Tervahauta, lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus
Kuvaus: Kivijärvestä n. 330 m etelään pienen kivikkoisen mäen itä- ja eteläreunalla. Alueen puusto on mäntyä. Rinteen itäreunalla sijaitseva tervahauta on läpimitaltaan n. 13 m, halssi itään. Noin 10 m lounaaseen on paksun turvekerroksen ja varpukasvillisuuden peittämä vallin reunoista mitattuna n. 3,5 x 2,5 metrin kokoinen kiviperustus, jyrkkien vallin korkeus on n. 60 cm, keskellä on n. 2 m halkaisijaltaan oleva suorakaiteen muotoinen kuoppa. Muodostelman tarkoitus ei selvinnyt. Tervahaudan lounais-länsi- ja luoteispuolella on metsässä useita n. 1 metrin mittaisia katkaistuja puita, jotka ovat jo lahonneita, ne sijaitsevat osin rivimäisesti, osin hajanaisemmin. Puut tulkittiin lähihistoriassa tehdyiksi kulkureitin merkeiksi tai muuksi maastomerkinnäksi, esim. osoittamaan alueen rajaa, puut eivät kuitenkaan sijaitse vanhan polun tai rajalinjan kohdalla. Kauempana etelässä on viereisellä kankaalla nosteltu myös pieniä kiviä isojen maakivien päälle, jotka ovat ehkä myös samaa maastomerkintää. Vain joistakin puista ja yhdestä kivimerkinnästä otettiin gps-mittaukset ja ne kirjattiin tervahaudan alakohteina, niiden ei voi kuitenkaan tulkita muodostavan arkeologista kohdetta tai osaa siitä. Tervahauta on merkitty maastokartalle, se on merkitty myös 1840-luvun pitäjänkartalle, joskin merkintä on hieman epäselvä.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä, tervahaudalle ja kiviperustukselle. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan sekä kaapeli- ja tielinjoin on n. 340 m.		

Alakohteet, koordinaatit

tyyppi,C,100	x,N,11,3	y,N,11,3	alanro,C,100
moderni latomus	432573,667	7132929,673	5
linjamerkki	432630,939	7133017,816	4
linjamerkki	432623,895	7133051,746	3
kiviperustus	432648,651	7133060,121	2
tervahauta	432667,517	7133067,968	1

Kuikkalampi lounas. Taustakartta Mml 8/2022.

1840-luvun pitäjänkartta, hieman epäselvä tervahaudan merkintä ympyröity. Kartta: Kansallisarkisto Ia Pitäjänkartat, Pulkila 3412 04/243407.

Tervahauta itään.

Kiviperustus lounaaseen.

Puisia lahonneita maastomerkintöjä. Lähikankaalla oli nostettu joitakin pienempiä kiviä isojen lohkareiden päälle.

29. SIIKALATVA Lahnasmäki 2			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7132045,557 I: 431598,286
Tyyppin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 95-97,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	tervahauta alanro 3, lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus

Kuvaus: Lasketusta Lahnasjärvestä n. 250 m pohjoiseen Lahnasmäen etelälaidalla, turvetuotantoalueiden välissä. Lahnasmäki on kapeahko luoteis-kaakkoissuuntainen kivikkoinen mäki, jonka rinteet laskevat melko jyrkästi ympäröivään suohon ja rämeeseen. Mäellä kasvaa mäntymetsää. Rämeeseen laskevan mäen alaosassa on tervahautoja, tervavarastoja ja tervapirtin kiukaita kutakin kaksi sekä kuoppajäännös, mahdollinen "kaivo":

1. Kiuas, läpimitta n. 2,5 x 1,5 m, korkeus n. 50 cm, joitakin kiviä näkyvissä.
2. Tervavarasto, n. 15 x 6 m vallien reunoista mitattuna, valli enimmillään yli 1 m leveä ja n. 60-70 cm korkea mitattuna varaston pohjasta, joka on kaivettu luontaista maanpintaa alemmas. Päällä kasvaa mäntyjä koivuja ja vanha haapa.
3. Tervahauta, läpimitta n. 16 m, halssi etelään, päällä kasvaa paljon katajaa ja lähinnä mäntypuita.
4. Kiuas, hieman epämääräinen, läpimitta n. 2,5 x 1,5 m, korkeus n. 50 cm.
5. Kuoppa, n. läpimitta n. 3 m, eteläreunalla valli, mahdollinen kaivo.
6. Tervavarasto, n. 10 x 5 m vallien reunoista mitattuna, valli enimmillään n. 1 m leveä ja n. 60 cm korkea mitattuna varaston pohjasta, joka on kaivettu luontaista maanpintaa alemmas. Päällä kasvaa mäntyjä.
7. Tervahauta, läpimitta n. 13 m, halssi etelään, päällä kasvaa mäntyjä.

Tervahaudat on merkitty maastokartalle.

Ehdotus suojavyöhykkeeksi:

Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 200 m, kaapeli- ja tielinjoihin on n. 190-200 m.

Alakohteet, koordinaatit

tyyppi,C,100	x,N,11,3	y,N,11,3	alanro,C,100
kiuas	431612,886	7132028,360	4
tervarasto	431637,137	7132039,637	2
kiuas	431645,362	7132035,218	1
kuoppa	431600,476	7132029,528	5
tervarasto	431590,554	7132025,067	6
tervahauta	431598,286	7132045,557	3
tervahauta	431563,247	7132022,505	7

Lahnasmäki 2. Taustakartta Mml 8/2022.

Alanro 3, tervahauta kaakkoon.

Alanro 2, tervavarasto itään.

Alanro 1, kiuas itään.

Alanro 5, kuoppa lounaaseen.

30. SIIKALATVA Lahnasmäki			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	617010042	TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Kivirakenteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7132046,205 I: 431497,295
Tyypin tarkenne	rakkakuopat	N2000	Z n. 105 m
Ajoitus	ajottamaton	Koordinaattiselite	alanro 1, gps-mittaus
Aiemmat tutkimukset	1997 Mika Sarkkinen, tarkastus	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Kuvaus: 1996: Vuoden 1996 Pulkkilan inventointiraportissa mainitaan vuonna 1935 Museovirastolle (silloiselle Muinaistieteelliselle toimikunnalle) lähetetty tieto Lahnasmäellä olevista "kiviraunioista". 1997: Rakassa havaittiin raivattu metsästäjien kotus, vallin ympäröimä nuotiopaikka ja länteen samassa rakassa ainakin kaksi sammalen ja jäkälän peittämää pientä rakkakuoppaa. Pohdittiin olisiko metsästäjien suojapaikka tehty rakkakuoppaan. 2022: Lasketusta Lahnasjärvestä n. 270 pohjoiseen Lahnasmäen eteläosassa, korkeimman laen eteläreu-			

nalla. Lahnasmäki on kapeahko luoteis-kaakkoissuuntainen louhikkoinen mäki, jonka rinteet laskevat melko jyrkästi ympäröivään suohon ja rämeeseen, mäki sijaitsee nykyään turvetuotantoalueiden välissä. Mäellä kasvaa mäntymetsää. Paikalla havaittiin viisi rakkakuoppaa, joista itäisin on vuoden 1997 tarkastuksessa mainittu vallin ympäröimä kuoppa. Se (rakenne 5) on n. 3 m läpimitaltaan, kuopan reunoille on koottu 2 kivi-kertaa n. 30-50 cm halkaisijoiltaan olevista kivistä – vaikutti, että kivet on ladottu olemassa olevan rakka-kuopan reunoille. Sen länsipuolella olevat rakkakuopat 3-5 ovat hieman epämääräisiä, ne ovat n. 1,5 m läpimitaltaan ja n. 30 cm syviä. Rakkakuoppa 2 on laakea, n. 2,5 m läpimitaltaan ja n. 40-50 cm syvä, reunoil-la matala valli. Edellisen länsipuolella sijaitseva rakenne 1 on hieman pienempi.

Rämeeseen laskevan mäen alaosassa on tervanvalmistuspaikka, tervavarastoja ja tervapirtin kiukaita kuta-kin kaksi sekä kuoppajäännös (tämän raportin kohde 29. Lahnasmäki 2). On mahdollista, että rakkakuopat liittyvät ainakin osin alarinteessä tapahtuneeseen tervanvalmistustoimintaan.

Ehdotus suojavyö-
hykkeeksi:

Kyllä. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 300 m, kaapeli- ja tielinjoihin n. 270 -300 m.

Alakohteet, koordinaatit

tyyppi,C,100	x,N,11,3	y,N,11,3	alanro,C,100
rakkakuoppa	431506,766	7132047,778	2
rakkakuoppa	431497,295	7132046,205	1
rakkakuoppa	431541,025	7132056,490	4
rakkakuoppa/osin moderni	431546,858	7132059,815	5
rakkakuoppa	431526,262	7132049,392	3

Lahnasmäki. Taustakartta Mml 8/2022.

Rakenne 1 etelään.

Rakenne 5 koilliseen.

Rakka kuvattu koilliseen, rakenteet 3-5.

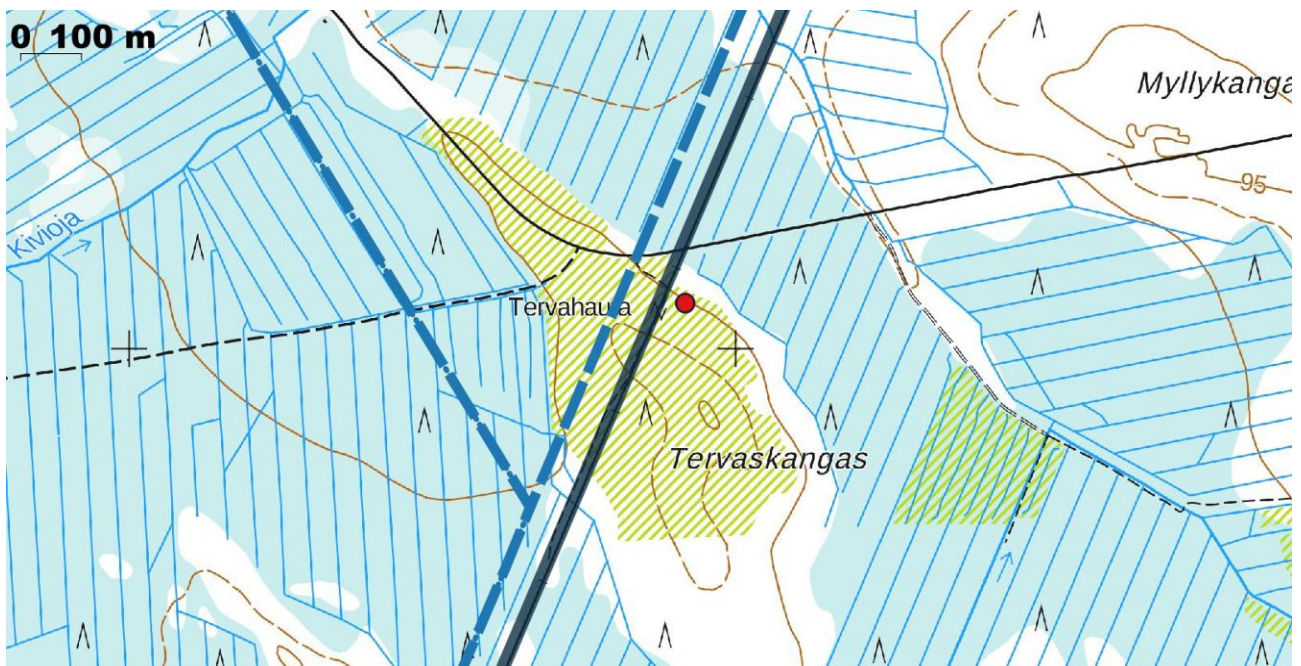
31. SIIKALATVA Tervaskangas 2			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000046823	TM35-lehtijako	Q4424L
Laji	Löytöpaikat	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Irtolöytöpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7135073,000 I: 434917,000
Tyypin tarkenne		N2000	Z n. 90 m
Ajoitus	kivikautinen	Koordinaattiselite	Aiempi tieto
Aiemmat tutkimukset	2015 Timo Sepänmaa, Teermu Tiainen ja Timo Jussila, inventointi 2022 Hans-Peter Schulz, inventointi	Inventointimenetelmät	Ei inventoitu

Kuvaus: 2015: Hiekkamoreenia olevalta metsähakkuuaukealta havaittiin metsäkoneen rikkomasta urasta kaksi kvartsi-iskosta parin metrin päästä toisistaan. Arveltiin, että alueella voi olla kivikautinen asuinpaikka. Asuinpaikkaa ei kuitenkaan voitu todentaa, vaikka alue havainnoitiin tarkasti ja tehtiin koekuoppia. 2022: Paikalla on käyty Taikkonevan tuulivoimahankkeen inventoinnin yhteydessä vuonna 2022 samalla kun on inventoitu viereinen tervahautakohde Tervaskangas 1 (tämän raportin kohde 25). Pintahavaintomahdollisuudet olivat olleet inventoinnin aikana otolliset, koska alue oli laajasti äestetty ja laikutettu, mutta merkkejä kivikaudesta ei voitu havaita.

Kvartsien löytöpaikkaa ei mainita Taikkonevan tuulivoimahankkeen raportissa, koska kohde ei ollut Museo-
viraston rekisteriportaalissa, ja oli oletettu, että löytöpaikkaa ei olisi päädytty pitämään arkeologisena koh-
teena. Kohde oli lisätty rekisteriportaaliin vuonna 2023, joten se voidaan huomioida tässä raportissa.

Ehdotus suojavyö- hykkeeksi:	-. Etäisyys tuulivoimalan paikkaan on n. 750 m, sähkönsiirtoreittiin n. 100 m. Kohde sijaitsee han- kealueen ulkopuolella.
---	---

Tervaskangas 2. Taustakartta Mml 8/2022.

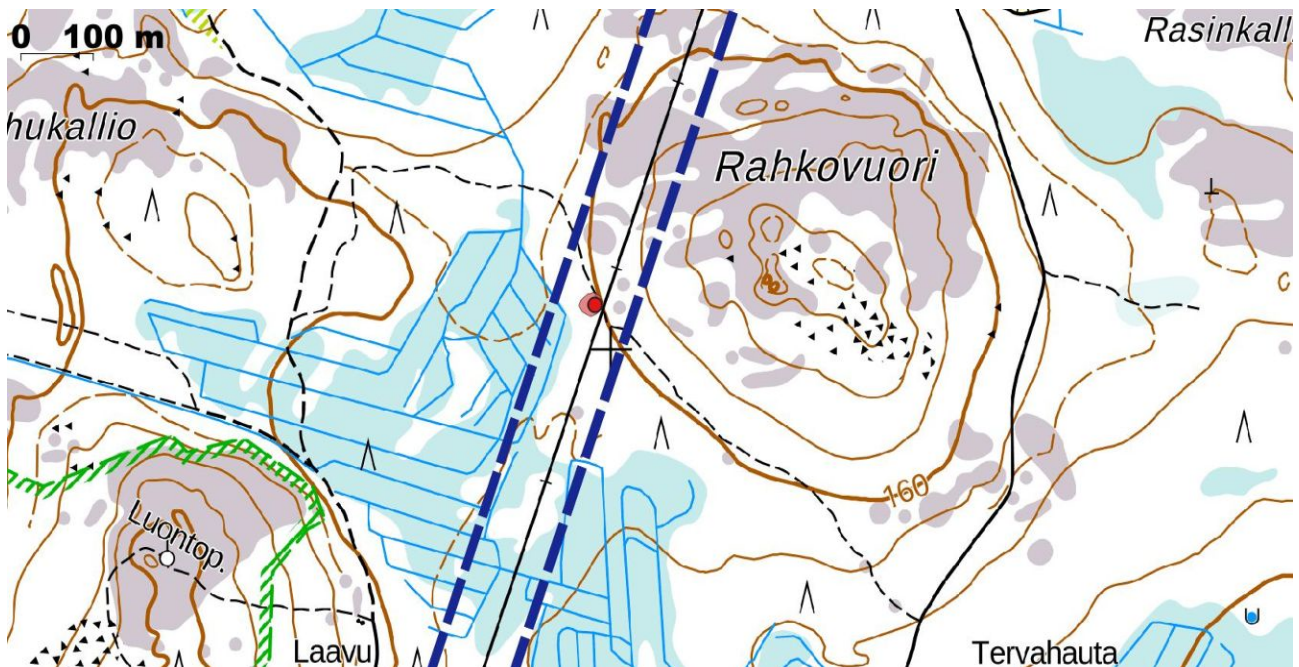
32. HAAPAVESI Rahkovuori

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000047313	TM35-lehtijako	Q4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	341106
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7120057,246 I: 428978,274
Tyyppin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 161 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	Aiempi tieto
Aiemmat tutkimukset	2022 Hans-Peter Schulz, inventointi	Inventointimenetelmät	Ei inventoitu

Kuvaus: Kohde on inventoitu vuonna 2022 Taikkonevan tuulivoimapuiston inventoinnin yhteydessä. Pai-
kalla havaittiin n. 15 m läpimitaltaan oleva tervahauta, jonka kuopan halkaisija on n. 6 m, halssi suuntautuu
länteen. Tervahauta sijaitsee nykyisellä voimalinjan käytävällä, joka oli täysin vesakon ja risukasojen peittä-

mä.	
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Kohde sijaitsee nykyisessä johtokäytävässä ja uusien johtoreittien välissä, joihin etäisyys on n. 30-40 m.

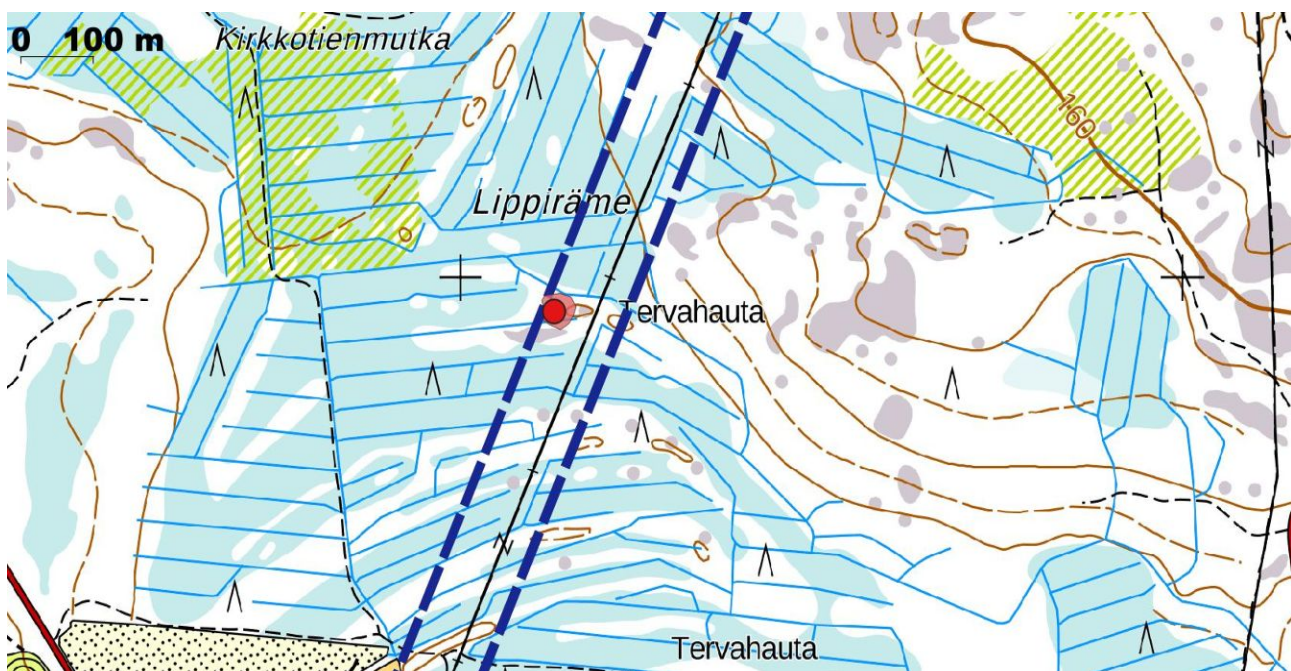
Rahkovuori. Taustakartta Mml 8/2022.

Tervahauta etelään (kuvattu Taikkonevan tuulivoimahankkeen inventoinnissa syksyllä 2022).

33. HAAPAVESI Lippiräme			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000035584	TM35-lehtijako	Q4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341106
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7117955,356 I: 428129,831
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 145 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	Aiempi tieto
Aiemmat tutkimukset	2015 Timo Sepänmaa, Teermu Tiainen ja Timo Jussila, inventointi 2022 Hans-Peter Schulz, inventointi	Inventointimenetelmät	Ei inventoitu
Kuvaus: Rekisteriportaalin kuvaus: "Haapaveden Kiimaharjun länsipuolella, pienellä soiden keskelle kurot-tavan kohouman länsilaidalla sijaitsee peruskarttaankin merkattu tervahauta. Halkaisijaltaan noin 16 m (val-lin paksuus alle 3 m) tervahauta sijaitsee nuoressa sekametsässä. Kasvillisuuden peittämän tervahaudan halssiaukko osoittaa etelään." 2022: Kohde on inventoitu vuonna 2022 Taikkonevan tuulivoimapuiston inventoinnin yhteydessä ja sen to-dettiin olevan ennallaan.			
Ehdotus suojavyö-hykkeeksi:	Kyllä. Kohde sijaitsee nykyisessä johtokäytävässä ja sen länsipuolelle suunnitellun uuden johto-linjan alla, etäisyys itäpuolelle suunniteltuun vaihtoehtoiseen johtolinjaan on n. 65 m.		

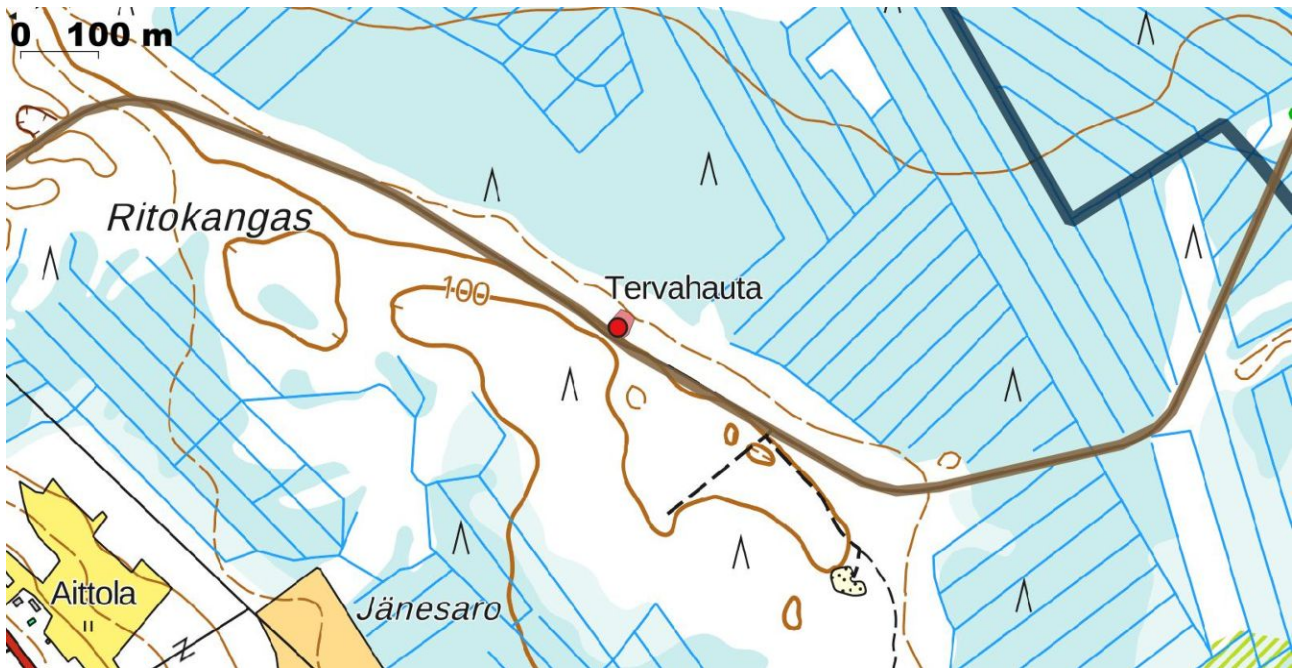

Lippiräme. Taustakartta Mml 8/2022.

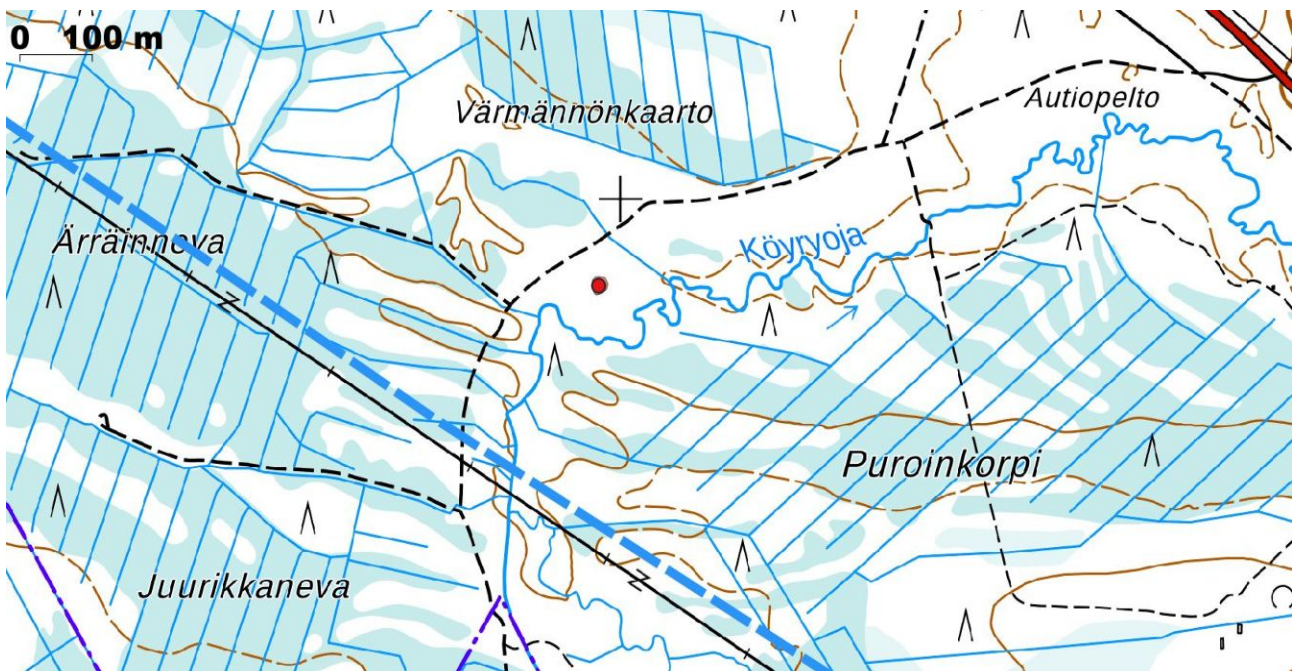
Tervahauta kaakkoon (kuvattu Taikkonevan tuulivoimahankkeen inventoinnissa syksyllä 2022).

34. SIIKALATVA Ritokangas			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4423L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7132470,841 I: 429580,241
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 100 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Kuvaus: Ritukkaperältä turvetuotantoalueille johtavan Jäärämäentien varrella, heti tien pohjoispuolella, mistä maasto laskee pohjoiseen rämeelle. Tien varsi oli tervahaudan kohdalla ja ympäristössä tiheää puskikkoa, ja näkyvyys oli olematon, tervahauta voitiin kuitenkin tunnistaa paikalta. Hauta on n. 15 m halkaisijaltaan, halssi koilliseen. Tervahauta on merkitty maastokartalle.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Parannettava tie kulkee heti eteläpuolisen Jäärämäentien kohdalla.		

Ritokangas. Taustakartta Mml 8/2022.

35. SIIKALATVA Värmännönkaarto			
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	Q4423L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7132888,000 I: 426970,000
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z n. 102,50 m
Ajoitus	historiallinen	Koordinaattiselite	lidar-paikannus
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi
Kuvaus: Ritukkaperältä luoteeseen, kantatieltä 88 lounaaseen johtavan metsätien ja pienen Köyryojan välissä matalan hiekkakankaan reunalla. Alueella kasvaa mäntymetsää. Hauta on n. 13 m halkaisijaltaan, halssi lounaaseen, päällä kasvaa mäntyjä ja kuusia.			
Ehdotus suojavyöhykkeeksi:	Kyllä. Etäisyys johtoreittiin on n. 250 m.		

Värmännönkaarto. Taustakartta Mml 8/2022.

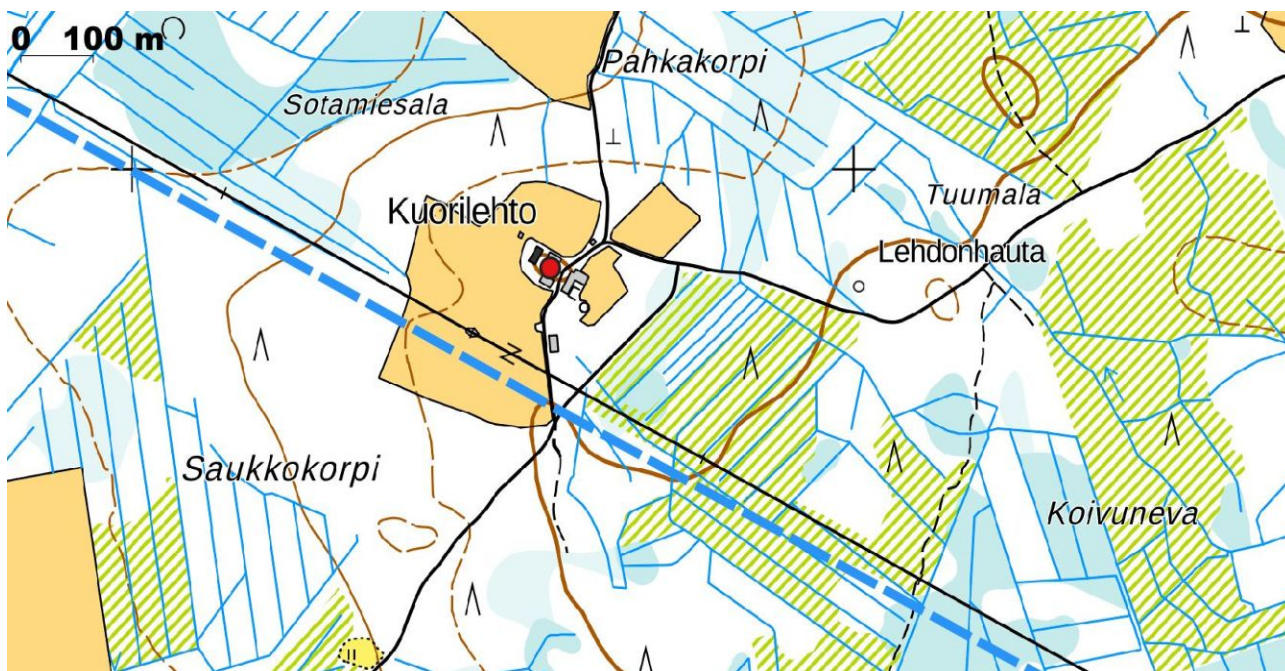
Tervahauta halssin suuntaan koilliseen.

36. RAAHE Kuorilehto 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000010213	TM35-lehtijako	Q4423L
Laji	Löytöpaikat	Vanha yleislehtijako	341204
Tyyppi	Irtolöytöpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7138872,440 I: 416579,107
Tyypin tarkenne		N2000	Z n. 97,50-100 m
Ajoitus	kivikautinen	Koordinaattiselite	Aiempi tieto
Aiemmat tutkimukset	1997 Jaana Itäpalo, inventointi	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus
Aiemmat löydöt	KM 3505: tasatalta	Inventointilöydöt	-

Kuvaus: Tasataltan löytöpaikka sijaitsee Lumijärven ja kantatie 88 välissä Kuorilehdon tilan pellossa, tarkempi löytökohta ei ole tiedossa. Tila sijaitsee pienellä mäellä, josta maasto laskee ympäröiville pelloille. Vuoden 1997 inventoinnin aikana tilan pellot olivat pääosin laitumena ja osin viljelyksessä. 2022: Tilanne vaikutti muuttumattomalta, pellot olivat inventoinnin aikana peitteisiä ja niiden alueelta ei havaittu arkeologista materiaalia.

Ehdotus suojavyöhykkeeksi: -. Etäisyys johtoreittiin on n. 150 m.

Kuorilehto 2. Taustakartta Mml 8/2022.

Johtolinja Kuorilehdon talon eteläpuolella, kuva luoteeseen.

9. Aineistoluettelo

Arkistoaineisto:

Kansallisarkisto: Maanmittaushallitus Ia Pitäjänkartat, Siikalatva, Rantsila, Haapavesi, Vihanti.

Digitaalinen aineisto

https://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto.

Kansallisarkisto, Astia – Kansallisarkiston asiointipalvelu, <https://astia.narc.fi/uusiastia/index.html>.

Geologian tutkimuskeskus,
<http://gtkdata.gtk.fi/Maankamara/index.html>.

Maanmittauslaitos, avoimien aineistojen tiedostopalvelu,
<https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>.
<http://vanhatpainetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>.

Museovirasto, Kulttuuriympäristön palveluikkuna, arkeologiset kohteet ja kulttuuriympäristön tutkimusraportit arkeologia, <https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/portti/read/asp/default.aspx>.

Vanha kartta, <https://expo.oscapps.jyu.fi/s/vanhakartta/page/etusivu>

Kirjallisuus

Siikajokilaakson historia I. Mauno Hiltunen, Aulis Forss ja Janne Vilkkuna. 1996.

Siikajokilaakson historia II. 1860-1960. Risto Vilmusenaho. 1984.

Julkaisematon aineisto

Schulz Hans-Peter, rannansiirtymistaulukko.